

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

AMERICAN HOME

AMERICAN

SLOVENIAN MORNING NEWS

MILAN KRAVANJA
1301 N. COURTHOUSE RD.
APT. 1406
ARLINGTON, VA 22201-2537

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians

Vol. 95 - No. 31 (USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, AUGUST 12, 1993

ISSN Number: 0164-680X

50c

(Photo by Tony Grdina)

Many contributed to Peca tour

Cleveland — The "Mešani pevski zbor," Peca (Slovenian Mixed Chorus - Peca from Globasnica in Koroška (Carinthia), Austria has had a most successful and warm experience during their stay in North America.

From the start during their stay in northeast Ohio with a general public performance of Marian hymns at St. Mary's parish in Cleveland through their formal concert at the Slovenian National Home with a crowd of 300+, to the dedication service at St. Vitus Church and concluding with a joint performance at Slovenska Pristava in Harpersfield, Ohio with Korotan, Peca and the accompanying folklore dance group gave our community many wonderful opportunities to hear and see excellent singing and dancing by our new friends from Globasnica.

The preparations for Peca coming to the USA and Toronto, were initiated in 1991 by Paul Barbarich through contacts with Miss Andreja Wieser. Through much dialogue and a personal visit to the USA by Peca's coordinator, Mr. Bernard Sadovnik, a final plan and its implementation were completed by May, 1993.

Without the joint cooperation between six cities (Cleveland, Indianapolis, New York, Pittsburgh, Toronto and Washington, DC) and the many representatives, such a trip could not have occurred.

We thank Mr. Paul Barbarich, St. Al's KSKJ Lodge, and the Slovenian Cultural Society in Indianapolis for their untiring work and for a successful KSKJ Family Days; Violet Ruparcich for coordinating the work in Pittsburgh; Mary Mejac and the Washington, DC Committee and St. Cyril Parish (NY) for

their efforts during Peca's stay in Washington, DC and New York. This also includes the Republic of Slovenia government officials in New York and Washington, DC who gave assistance in their respective cities. And Father Batič and the parishes of Mary, Help of Christians and Marija Brezmadežna during the one day stop in Toronto.

We also thank the Peca Ad Hoc Committee in Cleveland for their spirit, tremendous cooperation and warm hospitality. The volunteers were: Josephine Ambrosic, Joseph Baskovic, Tina Benedik, Ivan Cugelj, Fantje na Vasi, Tony Filipovic, Joseph Hocevar, Paul Lavriša, Cirila Kermavner, Mr. and Mrs. Knez, Marie Orazem, Terri Jarem and Korotan members, Dr. Mate Roesmann, Milan Ribic, Frank Segar, Louise Strauss, Mary Ann Vogel, and the parishes of St. Mary's and St. Vitus. We also thank Julia Zalar and Mrs. Celestina for being so gracious with the work in the kitchen, Fantje Na Vasi for serving refreshments, and to Glasbena Matica for use of their risers.

We also thank Father John Kumse and the parishioners of St. Mary's for the initial public support and help when Peca sang Marian hymns.

We thank Father Joseph Božnar and Mr. Joseph Likozar for being generous with their time as the masters-of-ceremony during the formal concert.

We thank St. Vitus parish for allowing Peca and the folklore group to participate in the dedication ceremony as part of the Centennial Year for St. Vitus.

We thank Korotan and Slovenska Pristava for hospitality and support at Korotan's annual summer

evening picnic which was an overwhelming success.

We thank Mrs. Knez for assisting in the stop at the Slovene Home for the Aged, Ms. Allison Wallace and Society National Bank for the short program at the Goodrich-Gannett Center for the senior citizens prior to the hot-lunch program, and brief program at the East 60th St. Clair branch of Society National Bank.

We thank Mrs. Josephine Kastigar for her hospitality at the Slovene Home for the Aged and at her home, and for providing for Peca's "picnic" at the Home.

We also thank the following for providing a tremendous amount of publicity for Peca: Ameriška Domovina, Paul Lavriša, Glasilo (KSKJ), Our Voice (AMLA), Dr. Milan and Mitija Pavlovčič, Tony Petkovsek and Joey Tomsick, William F. Miller and Darrell Holland (Plain Dealer), Euclid Sun Journal, News Journal, TV3 and TV8, and parish bulletins of St. Cyril and Methodius, St. Lawrence, and St. Mary's and St. Vitus.

Lastly, we thank you, the general public, for a great show of support, genuine kindness and warmth, and overall hospitality to our guests from Globasnica.

This most positive experience will leave all with a feeling that this type of exchange allows all to manifest a knowledge that the basic values of our Slovenian heritage are reinforced and we treat one another with dignity, respect, and can exchange our gifts of talents with one another.

On a final note, we again commend the recipients of dedication and service to our northeast Ohio communities, presented by Peca and Dr. Peter Vencelj, secretary for

(Continued on page 2)

Iz Clevelanda in okolice

Farni piknik—

To nedeljo ste vabljeni na Slovensko pristavo na piknik župnije Marije Vnebovzete. Opoldne bo sv. maša, sledilo bo kosilo, čez dan bodo na razpolago kuhinjske dobrote, odprta bo bara, za ples in zabavo bo pa igral Alpski seks-tet. Pridite!

Prodaja krofov—

To soboto ima oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti prodajo krofov. Pričela se bo ob 9.30 dop. Pridite v šolsko dvorano.

»Družinski dan« piknik—

To nedeljo popoldne med 1. in 7. zv. prireja Ameriška Dobrodela Zveza svoj družinski dan piknik in sicer na svojih prostorih na Kniffen Rd. v Leroyu. Med piknikom bo tudi prodaja peciva.

Seja—

Klub upokojencev v Nevburgu-Maple Hts. ima sejo v sredo, 18. avgusta, ob 12. uri (opoldan), v Stafford parku na Maple Hts.

V Rožmanov sklad—

V spomin na pok. škofa Rožmana so za študente v Mohorjevih domovih darovali sledeči: \$25 g.ga. John Zapušek, \$20 pa g. Anton Urbančič. Za darova se lepo zahvaljuje pov. J. Prosen.

Spomemba naslova—

Odbor Slovenske pristave želi, da se vsi poslužijo novega naslova. Ta je:

Slovenska Pristava, Inc.
P.O. Box 32217
Euclid, OH 44132-0217

Obisk—

Včeraj se je v uredništvu oglasil Rado Menart, ki je pred 40 leti sodeloval pri ustanovitvi slovenske radio oddaje v našem mestu. Sedaj živi v Kaliforniji. Pogovarjal se je z urednikom, tem potom pa pošilja svoj pozdrav vsem prijateljem in znancem, s katerimi se je srečal med obiskom v Clevelandu, še bolj pa tistim, s katerimi se ni mogel srečati. Rekel je tudi, da namerava jeseni letos prvič obiskati Slovenijo od svojega odhoda pred 48 leti. Hvala za obisk in pomenek!

V tiskovni sklad—

Ga. Rose Znidarsic, Cleveland, O., je darovala \$25 v podporo našemu listu.

Prav tako je \$25 poklonila gđ. Josephine Debevec, Cleveland.

Isto vsoto je darovala ga. Dorothy Gruntar.

G. Rado Menart, Studio City, Kalif., je pa daroval \$50.

Vsem darovalcem najlepša hvala za podporo in naklonjenost Ameriški Domovini!

Lepo in koristno gostovanje—

Pretekli teden je bilo na gostovanje v Clevelandu pevski zbor Peca iz Globasnice na (avstrijskem) Koroškem. Imel je več nastopov, na katerih se je izkazal kot zelo dober. Spremljal je zbor tudi dr. Peter Vencelj, ki je po zaslugi nekaterih vendarle imel priliko za srečanja s širšo našo skupnostjo. Dal je vtis, da se je marsikaj naučil o naših razmerah, obljubil pa je ponoven, daljši obisk povsem delovnega značaja.

Posvetitev cerkve—

Udeležba preteklo soboto ob ponovni posvetitvi prenovljene svetoviške cerkve je bila izjemno velika. Maševal je škof A. Edward Pevec, o slovesnosti je poročala tudi lokalna televizija.

Na vrtni veselici—

Prav dobra je bila tudi udeležba na Korotanovi vrtni veselici, ki je bila preteklo soboto zvečer na Slovenski pristavi.

Pristavski balincarji—

V nedeljo, 22. avgusta, začeni ob dveh pop., bo balincarsko tekmovanje na Slovenski pristavi. Vsi člani SP so vabljeni, da na tekmovanju sodelujejo. Prijaviti se morajo do pol dveh pop. 22. avgusta. Prireditelji pravijo, da so čakali do konca sezone, da si naberejo znanje v balinanju.

Na televiziji—

Sinoči je televizijska CBS družba posvetila svojo oddajo »48 hours« vprašanju splava. Med tistimi, ki so aktivni v kampanji zoper splav, je bil intervjuvan tudi rojak John Hočvar. Oddajo so prenašale podružne postaje CBS po ZDA.

Dva pristavska piknika—

Slovenska pristava prireja v naslednjem mesecu dva piknika. V nedeljo, 29. avgusta, bo Pristavski dan. Piknik se bo začel s kosilom ob 1.30 pop., cena \$9, nato bodo različne športne igre. V soboto, 11. septembra, bo tudi piknik, na njem bo servirana večerja, stejk ali asada. Vsi pristočno vabljeni!

Spominski darovi—

Ga. Rose Chandek je darovala \$15, in sicer v spomin 43. obletnice smrti očeta Antona.

Ga. Dorothy Tushar je darovala \$25, v spomin staršev Johna in Mary Trebec.

Barbara Pangonis, Mentor, O., je darovala \$20, v spomin na očeta Stanleya Balander.

Marie Quinn, Cleveland, O., je pa poklonila \$10, v spomin svoje stare mame, Sophie Dolgan.

Vsem darovalkam se iskreno zahvalimo.

Pillars of the Church

by James V. Debevec

Civilization is what distinguishes mankind from the barbarian. This is manifest through what we call culture. The knowledge, refinement and yes artistic works of a society is what elevates the human above every other creature on earth.

Throughout history the artists have had to struggle to survive. But the one distinguished organization that has been the champion and chief support of the artists and craftsmen has been the Catholic church.

The various popes have commissioned artists to decorate church structures. The Sistine Chapel, the private chapel of the popes in Rome, built in 1473 is one of the glories of the Vatican. It is famous for its decorations, notably Michelangelo's frescoes and side altars with paintings by many artists including Botticelli. To this very day, visitors can view and admire the beautiful artistic works that were done before America was even discovered by Columbus.

Five years ago Madeline and I admired the magnificent paintings in the Sistine Chapel in Rome. They were almost finished with their restoration project and the colors were very vibrant — reminding us of the newly redecoration project done to the interior of St. Vitus church.

Ken Follet in his novel of a couple years ago titled "Pillars of the Earth" dramatizes the years of hard work craftsmen put into the making of a church. His architectural characters depicted a church as a "Tunnel with embellishments." Well, those ornamentations are what make the structure stand out and become lasting symbols of civilization.

As one travels throughout Europe, guides always bring tourists to churches. They are the proud exhibits of civilization which have withstood the test of time. The Gothic Cathedral in Cologne, Germany, for example took 900 years to build and is awesome to behold. The Pieta is standing to the right as you enter St. Peter's Cathedral in Rome is one of the greatest pieces of artwork in the universe.

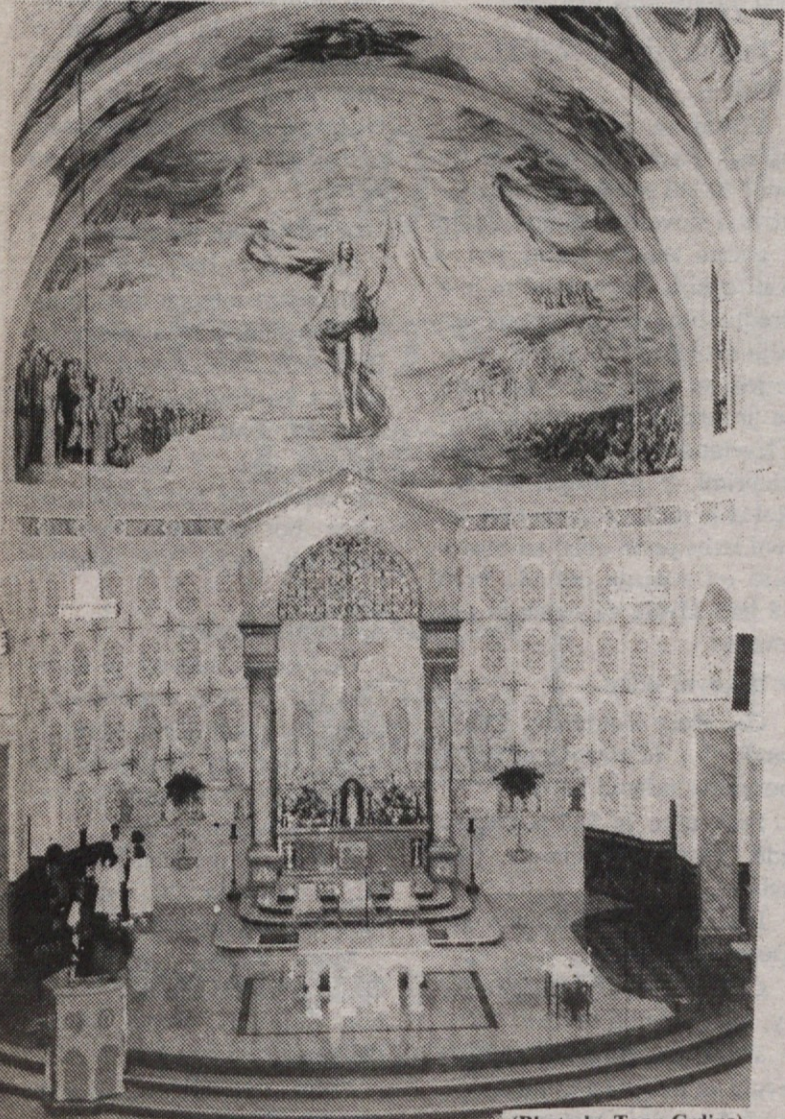
In all our travels, we have never been brought to a storefront church with no decorations to signify it as a place for religious gatherings.

It had been said that the beautiful St. Vitus church which opened last Saturday to the largest crowd we have ever seen there, could be a distraction. We disagree.

We feel St. Vitus is not a distraction, but an *enhancement* to our Catholic religion and our Slovenian heritage. It is a place of beauty; it is a place to be proud that our Slovenian artists and volunteer workers and parishioners created into the tremendous and exquisite attractive structure it has become. It is time for everyone to unite with the church as the focal point of togetherness.

There are two types of people in this world: the builders and the destroyers. The Slovenians are without doubt the builders. Their love for music and beauty have earned them the reputation of creating a magnificent culture that civilization will admire for generations to come.

Congratulations to pastor Rev. Joseph Božnar and members of St. Vitus parish on your beautifully redecorated church which is celebrating its 100th anniversary this year and is the oldest Slovenian parish in Ohio. It is a masterful example of our delightful Slovenian heritage and a lasting and a mighty symbol of your staunch dedication to the Catholic faith.

(Photo by Tony Grdina)

About Slovenia

Editor:

I've recently returned from my 32 day trip to Slovenia.

I have learned more about Slovenia thru your paper than I did overseas, as my Slovenian is not the high Slovenian that they speak over the radio and television there. It's fine with my relatives who live mostly in the villages, but even in the cities, the dialect and fast speech is hard to follow.

My relatives complained that the few tourists they are getting are mostly from Hungary and Czechoslovakia, and they are not spending any money. Prices are very comparable to prices here in America, and the pensioners are better off, as they're getting their pension checks every month, but the salaries of the employed are low.

There is much unemployment as government owned factories are closing and much red tape as original owners are filing claim. Some factories are being resold to Austrian and Australian ownership and it was interesting to hear my cousin's wife say that since the Austrians took over the plant that produced detergents, the quality has improved.

I want to compliment the editors again for the informative quality of the paper. Hope you continue to receive the financial support from your readers.

Josephine Debevec
Cleveland

Peca

(Continued from page 1)

Slovenians Living Abroad (Republic of Slovenia), to Joseph S. Baskovic, Rudi Knez and the Orazem sisters (Josephine Ambrosic, Marie Orazem, and Frances Novak). Congratulations one and all.

On behalf of the Peca Ad Hoc Committee,
Cleveland
—Stane Kuhar

(And to you, Meti, for your patience, help, and understanding).

100 WORDS MORE OR LESS BY JOHN MERCINA

P.O. BOX
99957, CV, OH 44199

WHERE ARE THEY?

WHEN DISASTER STRIKES - BE IT AN AIRCRAFT DISASTER IN LOCKERBIE, SCOTLAND; A CYCLONE IN BANGLADESH; A TIDAL WAVE IN NORTHERN CHINA; HURRICANE HUGO IN THE CARIBBEAN; A GIANT FIRE IN THE LONDON SUBWAY; AN EXPLOSION IN THE SEWER SYSTEM IN GUADALAJARA, MEXICO; A MAJOR EARTHQUAKE IN TURKEY, PHILIPPINES, INDIA AND IN SKOPJE, U.S. IS THERE TO LEND A HELPING HAND. EVEN IF IT IS NOT A MAJOR DISASTER BUT A LIFE THAT NEEDS TO BE SAVED, AN ORPHAN TO BE ADOPTED, AN ANIMAL SPECIES TO BE SAVED FROM EXTINCTION. U.S. IS THERE, SOMETIMES ONLY TO BE CALLED AN "UGLY AMERICAN" BUT NEVERTHELESS IS WILLING TO HELP THE UNDERDOG.

WHERE ARE THE OTHER COUNTRIES NOW THAT THE U.S. CITIZENS NEED HELP AS A RESULT OF THE FLOOD OF THE CENTURY THAT IS COVERING THE MIDWEST?

WE MAY BE CALLED THE "UGLY" AMERICANS. WE MAY HAVE A CRIME PROBLEM. WE MAY BE LABELED AS BEING OPPORTUNISTIC. BUT WITH ALL OUR PROBLEMS, LET'S KISS THE LAND THAT WE STAND ON, FOR I FOR ONE AM PROUD TO LIVE IN THIS LAND WHERE NEIGHBORS OF ALL COLORS AND CREEDS HELP EACH OTHER IN NEED.

"THE WAY TO GO"

EUCLID TRAVEL
(216) 761-1050

22078 LAKESHORE BOULEVARD
EUCLID, OHIO 44123

SPECIALIZING IN
European Style Bed & Breakfasts

We Book Corporate and Pleasure Travel Reservations

AIRLINE * CRUISES * RAIL * Call Us For Cruise Specials

Donna Lucas, owner

261-1050

300,000 WINNERS A DAY.

JOIN IN THE WINNING.

All Ohio Lottery players are subject to laws and regulations of the Ohio Lottery Commission. For more information, call our Customer Relations Department, (216) 787-3200, during regular business hours.

Fixed-Rate Home Equity Loans

No Closing Costs or Fees
(Limited-time offer)

- Loans from \$5,000 to \$100,000 based on the equity in your home
- Terms to fit your budget
- Fast approval

7.99%

Annual Percentage Rate

Rate subject to change without notice

METROPOLITAN SAVINGS BANK

Your Friendly Neighborhood Bank

• Chesterland 12595 Chillicothe Rd. 729-0400	• Shaker Hts. 20200 Van Aken Blvd. 752-4141
• Cleveland 920 E. 185th St. 486-4100	• South Euclid 14483 Cedar Rd. 291-2800
• Cleveland Hts. 1865 Coventry Rd. 371-2000	• Willoughby Hills 2765 SOM Center Rd. 944-3400
• Euclid 1515 E. 260th St. 731-8865	
• Pepper Pike 3637 Lander Rd. 831-8800	

Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

**WE ARE PLEASED TO
ANNOUNCE THE OPENING
Annie's Restaurant**

**8430 Mayfield Road
Chesterland, Ohio
SLOVENIAN-STYLE
COOKING**

**Hours: Tues., Wed., Thurs., & Sun.:
11 a.m. to 9 p.m.
Fri. & Sat. 11 a.m. to 11 p.m.
Phone: 729-4540**

**Take I-271 to Mayfield East
(Exactly 4 miles from the freeway)**

BLESSING

FUNERAL HOME

Dignified Professional Service

**MEMORIAL CREMATION SERVICE
LUNCHEON ROOM AVAILABLE**

**FORE
THOUGHT®**
FUNERAL PLANNING

New Mentor Location Coming Soon

16222 Broadway Avenue • Maple Heights, Ohio 44137
Phone: 216/475-2626 • Cleve. 216/255-3636

Gateway GM Manor

Apartments

Take a Closer Look at

Euclid's Finest Senior Residence

- Scheduled Transportation
- All Electric Kitchens
- Walk In Closet
- Full Carpeting
- Housekeeping
- 24 Hour Security
- Activity Room with Bacci/Balinca Court and Swim SPA/JACUZZI

For Information call

**Florence Ross, Manager — or
Nancy Ramey, Asst. Mgr.
4 Gateway Drive
Euclid, Ohio 44119
(216) 383-1459**

**BRICKMAN & SONS
FUNERAL HOME**

21900 Euclid Ave. 481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

St. Clair Pensioners News

Looking at the calendar as I prepare to gather my thoughts for my NEWS article, I note that this issue of the American Home will be coming out on Thursday, August 12. On that same day, many of us will be enjoying the day at the Federation of Pensioners Picnic at the SNPJ Picnic Grounds in Kirtland, Ohio. Will you be there with us?

We will miss those who were laid into eternal rest since last year's event. Of those, dearly missed will be Mae Fabec, who in past years took charge, and was largely instrumental in having everything move along smoothly.

There are those who due to illness or other medical problems will not be able to make it this year. They too will be missed. From our St. Clair Club, noticeably missed will be Jennie Strumbel, Josephine Mohorcic, and Margaret and Tony Kaus. I believe this will be the first miss for Marge and Tony. I know they would love to be at this great Annual Federation Picnic. Last month when I reported that Marge developed pneumonia, I was not aware that she had also fractured her ankle. She is home now, receiving therapy treatments, and other nursing aid. Marge, we pray that your recovery will move along swiftly.

In my last news report, I wrote about a youth with roots in our community who endowed with promising athletic talent, hopefully is on his way to a stellar career in baseball.

Today I write of another, who was born and raised in the St. Vitus community. She received her basic schooling at St. Vitus School. Although hampered by financial and other conditions, with the support and encouragement of her parents, she went on to higher education, became a registered nurse, and then advanced to also become the manager of the St. Alexis Women's Center.

In the interim Patricia McNeill married and with her husband, Mike Grasson, raised a handful of children of whom they are justly proud.

Quoting from an article that appeared in the June 14th issue of the Plain Dealer newspaper, it states:

"The St. Alexis Women's Center recently opened a satellite office in the Hilliard Building, 1415 W. 9th St., in the Warehouse District. According to Patricia Grasson, a registered nurse and manager of St. Alexis Women's Center, a 1989 study showed the incident of breast and cervical cancer for women in Cuyahoga County is higher than the national average.

"By trying to be in the area where women are working, we felt it might have an impact on

women in the long run," Grasson explains. The center is open Monday, Wednesday and Thursday from 9 a.m. to 4 p.m. For information, call 429-8443."

The community can be proud of the accomplishments of Patricia McNeill Grasson.

Her parents Jean and Charles McNeill became members of the St. Clair Pensioners Club in 1984. Jean died in 1990. Charles afflicted with ailments received while serving his country, now resides in the Cardinal Village Center. He remains a member of our Club.

The guest speaker at our July meeting was Dr. Anthony Rutolo Ph.D., director of the Neff Road Slovene Home for the Aged. His talk covered not only the ins and outs of the Neff Road Home, but also extended into the general field of nursing home operations, entrance requirements, Medicare financial support rules, and many other phases of nursing home rules and regulations. The talk centering on nursing homes was and is naturally of great interest to groups such as ours as was evident by the number of questions that followed at the conclusion of Dr. Rutolo's talk. It was an interesting and enlightening

forum. We thank Dr. Rutolo for giving us a frank and open look into the operations of nursing homes.

It was only recently that I heard that member Ann Stefancic has been burdened with arthritic setbacks. We hope that she has found relief and hope to see her at our meetings soon.

Members Frances Karnak, Antoinette Krajc, and Helen Pisek all have had eye surgery. We wish them well and a speedy recovery. Our best wishes for return of good health to our ailing members. It was certainly nice to see the return of some who had been on the ailing list.

Of those on the sick list last month was Maria Zupan. As last minute news, I was able to report the death of Maria and extend our condolences to her family and relatives. Those who knew her, admired her for quiet and ladylike characteristics. Her presence will be missed. May she rest in peace.

Our coming meeting is scheduled for Thursday, August 19th, at 1 p.m. in the Annex of the St. Clair Slovenian National Home. Are you interested in a tour? Yes, Frances Karnak has scheduled some trips. Come to the meeting and hear what she has on the list for you. See you there.

—Stanley J. Frank

U.S. Presidents

George Washington

George Washington was the first President of the United States and therefore is known as the Father of His Country. He was named Commander-in-Chief of the Continental Army during the American Revolution.

He was a strong military disciplinarian and led his troops to victories at Trenton and Princeton following the heroic crossing of the Delaware River on Christmas night, 1776. He and his army spent the desperate winter of 1777-78 at Valley Forge.

Washington was unanimously elected president by the electoral college and inaugurated on April 30, 1789. He was re-elected in 1792, but became weary of political life and refused a third term.

His *Farewell Address* on Sept. 17, 1796 contained the warning against "entangling alliances" with foreign powers.

His wife, the wealthy widow Martha Custis, was noted for her great common sense, her charm, and her graciousness.

**This Historical Series is sponsored by.....
AMERICAN MUTUAL LIFE ASSOCIATION**

The American Mutual Life Association, A.M.L.A., invites you and your family to become members of our fraternal society that provides benefits and continuously promotes fraternalism and the perpetuation of our common bonds of heritage and culture.

A.M.L.A. has a number of fraternal insurance plans to suit your needs with attractive rates and an Annuity Rider to provide you with tax-sheltered living benefits for the future.

All members are invited to the Annual AMLA Family Day Picnic on August 15, 1993 Watch for details in the up-coming edition of "Our Voice".

Remember, that's A.M.L.A. for your insurance needs and fraternal pleasures.

ORGANIZED NOVEMBER 13, 1910 AS THE SLOVENSKA DOBRODELNA ZVEZA
A LEGAL RESERVE FRATERNAL BENEFIT SOCIETY INCORPORATED MARCH 13, 1914

19424 SOUTH WATERLOO ROAD, CLEVELAND, OHIO 44119-9900
TELEPHONE: 216-531-1900 FAX: 216-531-9123

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-1104

Death Notices

JOZEF STROPNIK

Jozef Stropnik, 50, beloved husband of Milena (nee Dolenc); dear father of Magda, Metka Daly and Veronika; brother of Elizabeta Tomšič and Angela Stumberger, both of Slovenia.

Mr. Stropnik was born in Breg Mežica, Slovenia, and lived in the St. Clair area before moving to Willoughby Hills 21 years ago. He was owner of the SOS Overhead Door Inc. He was a member of KSKJ Lodge No. 226, Slovenska Pristava and St. Vitus Church.

Funeral Mass will be at 10 a.m. Friday, August 13 at the Immaculate Conception Church in Willoughby. Family will receive friends Thursday 2-4 and 7-9 at the Dan Cosic Funeral Home, 28890 Chardon Rd., Willoughby Hills. Interment All Souls Cemetery, Chardon.

Governor announces Multi-cultural Day at the Ohio State Fair

Ohio Governor George V. Voinovich earlier this week announced that Friday, August 13 is designated as Multicultural Day at the Ohio State Fair in Columbus. It will mark the beginning of a six-day celebration of Ohio's multicultural communities.

The Governor and First Lady Janet Voinovich will make an appearance during a special program featuring cultural performances that afternoon at 3:15 p.m., in the Ohio Heritage Pavilion. The program will feature ethnic performing groups from throughout Ohio.

"The multicultural celebration at the fair is an effort to bring as many Ohio grassroots, ethnic organizations together as possible," said Voinovich. "The fair is a tremendous opportunity to show off the talents of Ohio's many nationality communities."

Admission to the programs at the Heritage Pavilion is free. Ethnic groups will also have exhibits, displays and literature available. The performing groups will participate in the world parade at 4:15 p.m. on August 13. Some of the musicians will also perform at the Rhodes Center Gazebo for general entertainment.

"Multi-cultural Week is an important addition to the fair," said August Pust,

Special Assistant to the Governor for Multicultural Affairs. "Some of the groups are performing at the fair for the first time, such as the German Donauschwaben Youth Choir from Olmsted Township. We are including over 20 performing groups this year to bring a fresh addition to a fine Ohio tradition."

In Memory

Barbara Pangonis of Mentor, Ohio donated \$20.00 to the Ameriška Domovina in memory of her father, **Stanley Balander.**

Donation

Thanks to Mrs. Dorothy Gruntar who donated \$25.00 to the Ameriška Domovina.

GREEN-TOMATO PIE

- 9 medium-sized green tomatoes (about 3 1/2 pounds), diced
- 1 cup dark seedless raisins
- 1 cup packed light-brown sugar
- 1/4 cup butter or margarine
- 1/4 cup red wine vinegar
- 2 tablespoons brandy
- 1/2 teaspoon ground cinnamon
- 1/2 teaspoon ground allspice
- 1 10- to 11-ounce package piecrust mix
- sliced Cheddar cheese (optional)

ABOUT 3 HOURS BEFORE SERVING:

1. In 4-quart saucepot over medium-high heat, heat first 5 ingredients to boiling. Reduce heat to medium-low; cook, uncovered, until very thick, about 1 1/4 hours, stirring occasionally. Remove from heat; stir in brandy, cinnamon, and allspice; cool.
2. Prepare piecrust mix as label directs for 2-crust pie; shape into 2 balls, one slightly larger. On floured surface, with lightly floured rolling pin, roll larger pastry ball into a round 2 inches larger than 9-inch pie plate. Line pie plate with pastry; trim pastry edge, leaving a 1-inch overhang. Spoon green-tomato filling into pie plate.
3. Preheat oven to 425°F. For top crust, roll remaining pastry as for bottom crust, but cut a few short slashes or a design in center of round; center round over filling in bottom crust. Trim pastry edges, leaving a 1-inch overhang. Fold overhang under, then bring up over pie plate rim; pinch to form a high stand-up edge; flute.
4. Bake pie 35 to 45 minutes until crust is golden. Serve warm or if you like, cool, with sliced Cheddar cheese. Makes 10 servings. About 350 calories per serving without cheese.

Bake Sale

St. Marys Altar Society is sponsoring a krofe and bake sale on Saturday, August 14 beginning at 9 a.m. in the school auditorium.

New address

Slovenska Pristava announces their new address for all correspondence purposes, as follows:

Slovenska Pristava, Inc.
P.O. Box 32217
Euclid, OH 44132-0217

Donation

Am sending \$25.00 for Ameriška Domovina expenses and \$25.00 for subscription renewal.

Rose Znidarsic
Cleveland

Donations

Thanks to the following for their generous donations to the Ameriška Domovina:

- Anton Kos Sr., Rio Rancho, N.M. — \$5.00
- Carmen McBrayer, Richmond Hts., OH — \$10.00
- Miroslav Celestina, Richmond Hts., OH — \$5.00
- Louis Hribar, Willoughby Hills, OH — \$5.00
- Amelia Perko, Cleveland — \$5.00
- Anton Florjancic, Girard, OH — \$10.00
- Mr. and Mrs. Jack Gruden, Millersburg, OH — \$5.00
- Joseph Jerse, Euclid, OH — \$10.00
- Margaret Rebol, Euclid, OH — \$10.00
- John Oberstar, Waukegan, IL — \$5.00

St. Mary's Picnic

St. Mary (Collinwood) parish picnic will be held at Slovenska Pristava on Sunday, August 15.

Everyone is invited to come. There will be a 12 noon Mass. A chicken - roast beef dinner will be served. Refreshments available throughout the day.

This year čevapčiči will be featured along with sweet corn and a special pig roast.

Music for dancing will be by the Alpine Sextet.

A bake sale will also be held.

East Side, Waite Hill Estate seeks retired handy man for general maintenance: yard work, painting, etc. 30 hours per week.

Call 589-8530 9-5 Monday - Fri to schedule interview

MANOS & LoCONTI
CO., L.P.A.

ATTORNEYS at LAW

Professional & Competent
Legal Services at Reasonable Rates

JOHN M. MANOS, ESQ.
DENNIS N. LoCONTI, ESQ.

- Personal Injury • Malpractice
- Divorce & Family Law • Wills
- Criminal Defense • DUI
- Discrimination • Products Liability
- Business & Consumer Law

34950 Chardon Rd. Suite 206 • Willoughby Hills OH 44094

975-9700

WE ARE EXPERIENCED TRIAL LAWYERS

*Leadership for a
New Collinwood*
**ROBERT D.
LANIGAN**

**Candidate for Cleveland City Council
WARD 11**

OUR NEIGHBORS - OUR CHILDREN - OUR FUTURE
Join us. — Vote for **ROBERT V. LANIGAN**

Together We Can Win

EXTRA 10% OFF: SENIORS

**JOHNSTON
DRUG, Inc.**

625 E. 200 St. 486-2744

"We Treat You Like Family
Not a Number"

Open Daily 9:30-5:30 SAT. 9:30-2 CLOSED WED. & SUN.
FREE PICK-UP & DELIVERY

Ancka or Annie

**CARST-NAGY
Memorials**

15425 Waterloo Rd.
481-2237

"Serving the
Slovenian Community."

**MIHELIN
TRAVEL BUREAU**

"For All Your Travel Needs"

4118 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

If your intentions are to visit or maybe
bring your loved ones to the U.S.A. on a visit,
please contact us. Phone (216) 431-5710

We Are American - Slovenian Travel Agency

Frank in Christina Mihelin
— owners

- Auto. Trans.
- Air Conditioning
- Luggage Rack
- Aluminum Wheels
- Center arm rest
- Remote deck lid release
- Light Group
- Rear Window defroster
- AM/FM stereo cassette
- Low Mileage
- #2331

ORIGINAL LIST \$12,140
LESS \$3,145

You Pay **\$8995**

ED PIKE

OPEN MON., TUES., WED. & THURS. TILL 9 P.M.

9647 Mentor Ave., Mentor 942-3191 357-7533

Slovenia commends Vincent H. Lauter

— COMMENDATION —

The Ministry of Foreign Affairs — Republic of Slovenia, is pleased to join with the Slovenian-American Community in recognizing on this day August 8, 1993 the outstanding contributions of

VINCENT H. LAUTER

who for over 60 years has unselfishly devoted his time and energies to the preservation of the Slovenian heritage in his beloved city of Barberton, the State of Ohio and the United States of America.

Throughout his life Mr. Lauter has demonstrated great leadership abilities as the owner and president of the Slovene Center, as a moving force of the Slovene Domovina Lodge, an indefatigable researcher of Slovene roots, and as a great promoter of close relationships between Slovenia and the United States - having visited Slovenia over 30 times.

At the same time Mr. Lauter served as inspiring civic leader throughout his adult life serving the community of his choice on boards and committees from the Barberton Area Safety Council to the Barberton Chamber of Commerce, to Clerk of City Council and many others.

As representatives of the Republic of Slovenia we wish to express our deep appreciation to a man who has combined with the love for his heritage a love for his adopted country and serves as an outstanding example for all Slovenian-Americans to follow.

Hvala vam in bog vas živi se na mnoga leta!

Dr. Peter Vencelj
State Secretary for Slovenians Abroad

Dr. Karl B. Bonutti
Honorary Consul
Republic of Slovenia

Born in what was then the Austro-Hungarian empire and what later was to become Slovenia, Yugoslavia, Mr. Lauter emigrated to the United States in 1913 at the age of seven.

In his early years, he was employed with the Western Union in Akron, advancing his education by completing courses at Hammel Business College and the University of Akron.

Mr. Lauter took an active role in the Slovenian community and was one of the organizers and Scoutmaster for a Boy Scout Troop made up of young boys of Slovenian extraction that met at the old Sacred Heart Church on Hopocan Avenue.

He helped organize the Slovene Corporation which built the West Theatre in the mid-forties, the only Barberton theater to survive in the 1990s. Later he almost singlehandedly founded the old Barberton State Bank.

He has held leadership positions with the Slovene Domovina Lodge, owner of the Slovene Center, and is currently serving as President of

this 170-member organization. He has also worked closely with the Barberton Library Historical Workshop to provide a rich legacy of the Barberton Slovenian community. He also taught the Slovenian language at the Barberton Adult School and is an associate member of the Slovenian Research Center of America.

Mr. Lauter has been active in Barberton organizations, serving as president of the Barberton Area Safety Council, Barberton Kiwanis Club and YMCA Board. He also served as Director of the Barberton Chamber of Commerce, Chairman of the Salvation Army, Secretary of the West Barberton Merchants Association and the Barberton Charter Commission, Clerk of Barberton City Council, and Chairman of the Mayor's Festival Committee Ethnic Groups.

Recently, he was honored to be selected as the Barberton Jaycees' choice as Grand Marshall of the 1993 Cherry Blossom Parade and was singled out by the Barberton Rotary Club for its prestigious "Service Above Self" award, which recognized him for his years of personal professional service to the city.

Mr. Lauter retains a keen interest in the city and in the Slovenian Community and has maintained a close relationship with Slovenia, traveling to the newly formed country on more than 30 occasions during the past 26 years.

Coming Events

Sunday, August 15

AMLA Family Day Picnic at AMLA Recreation Center in Leroy Township.

Sunday, Aug. 15

St. Mary's (Collinwood) Summer Picnic at Slovenska Pristava. Mass at 12 noon. Music, dancing and refreshments.

Sunday, August 29

Collinwood Slovenian Home Annual Homecoming.

Saturday, Sunday, Sept. 4, 5 Bishop Baraga celebration in L'Anse, Michigan.

Sunday, Sept. 5

St. Vitus Centennial Mass and Banquet. Please contact rectory for tickets: 361-1444.

Labor Day, Monday, Sept. 6

"Songs & Melodies of Beautiful Slovenia" Radio Picnic at Croatian Center in Millvale, Pa 12 noon - 8 p.m. Traditional foods & baked delicacies plus B-B lamb-pork-chicken. Music by Dick Tady Orch. - Pgh. Friday-Niters Tamburitians & Button-Box Ensemble.

Sunday, Sept. 19

St. Vitus Altar Society Annual Chicken and Roast Beef Dinner, in auditorium.

Sunday, Sept. 26

St. Vitus Class of 1931 honors Fathers Victor Cimperman and Victor Tomc beginning at 1 p.m. at Slovenian Country House. For tickets call 531-3485 or 884-0425. Everyone invited.

Sunday, Oct. 3

Friends of Slovenian National Home, St. Clair, Fall Brunch.

Sunday, Oct. 3

Spaghetti & Meatballs Dinner, 11 a.m. to 1:30 p.m. in St. Vitus Hall, E. 62nd & Glass. Donation \$5.00. Sponsored by St. Vitus Holy Name Society to mark the 100th Anniversary of St. Vitus.

Community Service is Part of Lauter's Life

Community service has been a way of life for Vincent H. Lauter over the past 60 or more years, and it is reflected

in the contributions he has made to the Barberton Slovenian community and to the City of Barberton.

17 days of starry nights

Hank Williams Jr.
August 21

Barbara Mandrell
August 22

Silk
August 9

Michael W. Smith
August 20

Midnight Oil
August 12

Top-name stars like Billy Ray Cyrus are going to be coming out night after night at this year's Ohio State Fair.

See your favorites! And enjoy all of the fun, food and exciting events that make the Fair the summer's highlight. Call 1-800-BUCKEYE for State Fair

OHIO STATE FAIR
OHIO EXPOSITIONS CENTER

Aug. 6-22, 1993

17 days of never-ending fun

Grdina — Faulhaber Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd. 4703 Superior Ave.
531-6300

Funeral Facilities Available
Throughout Lake County

944-3300

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS

Pepco

PEPCO Downtown
1235 Marquette St.
Cleveland, OH 44114
(216) 881-3636 Phone
(216) 881-1114 Fax
PEPCO is an Electrical
Electronics Supplies
Distributor serving the
needs of a city
on the move.

Appleton - Hoffman -
Bussman -

Cutter-Hammer - ITE - 3M
Siemens - Acme - Furnas -
Brady - Hubbell - Klein Tools

Store Hours:
Mon.-Fri. 7 am - 5 pm

Jeffrey J. Borkey —
Branch Manager

Stop Unwanted Phone Calls

When answering the telephone to unwanted calls, say this: "Hold on, you're wasting your breath; I have made it a policy to never accept, or even get interested in anything offered to me over the telephone," then hang up.

Submitted by
Eleanor Pavay
From AARP Bulletin

St. Vitus Centennial Tickets

On Sunday, September 5, St. Vitus will celebrate their 100th Anniversary with a Banquet at the Slovenian National Home on St. Clair Avenue beginning at 2:00 p.m.

Tickets are \$30.00 and may be reserved at the parish office by calling 361-1444.

More Slovenian

On July 24 I sent \$25.00 for one year of Slovenian Ameriška Domovina. You are sending me more English and less Slovenian, as I do not read English I would like to have a Slovenian Ameriška Domovina.

Maria Kurbat
Greendale, Wis.

Enjoys paper

Enclosed is a check for \$30.00. — \$25.00 for the subscription renewal and \$5.00 for printing. I enjoy the Ameriška Domovina very much and hope it will be available for many more years.

Mary Mora

\$50.00 donation

Thanks to Rudy Menart of Studio City, California who donated \$50.00 to the Ameriška Domovina. Rudy and his son stopped in to visit the American Home on Monday afternoon. He sends in various articles from the Los Angeles Times dealing with Slovenia and the situation in Bosnia. Rudy started the Slovenian radio program in Cleveland with Tony Petkovsek over 30 years ago. Mr. Menart is now Chief Engineer with Abbey Tape Duplicators, Inc., Chatsworth, CA.

Thanks

On behalf of the entire membership of the Catholic War Veterans St. Vitus Post 1655 our sincere appreciation for your generous waiver of the normal charge for the Memorial Day advertising in the American Home.

Richard J. Mott

Tomato Bounty

Bake them, or curry them, put them in a pudding, or a mouth-watering ratatouille

TOMATO-ZUCCHINI BAKE

- 4 tablespoons butter or margarine (1/2 stick)
- 1/2 teaspoon pepper
- all-purpose flour
- 2 1/4 cups milk
- 1/2 cup grated Parmesan cheese
- 2 medium-sized zucchini (about 8 ounces each)
- 3 medium-sized firm tomatoes
- 1 teaspoon salt
- 2 eggs
- 1 cup seasoned bread crumbs
- salad oil
- paprika

ABOUT 1 1/2 HOURS BEFORE SERVING:

1. In 1-quart saucepan over low heat, melt butter or margarine; stir in pepper and 1/4 cup flour until blended. Gradually stir in milk and Parmesan cheese; cook, stirring constantly, until sauce thickens slightly and is smooth; set aside.
2. Cut zucchini lengthwise into 1/2-inch-thick slices. Cut tomatoes into 1/2-inch-thick slices.
3. On waxed paper, combine salt and 1/2 cup flour. In pie plate with fork, beat eggs. On another sheet of waxed paper, place crumbs. Coat zucchini slices with flour mixture; dip in beaten eggs; coat with bread crumbs. Repeat with tomato slices.
4. In 12-inch skillet over medium heat, in 1/4 cup hot salad oil, cook zucchini and tomatoes, a few slices at a time, until golden, adding additional oil if necessary.
5. Preheat oven to 350°F. Into 12" by 8" baking dish, spoon about 2/3 of cheese sauce. Arrange zucchini and tomato slices in sauce. Spoon remaining sauce evenly over vegetables; sprinkle with paprika. Cover baking dish with foil. Bake 30 to 35 minutes until vegetables are fork-tender. Makes 8 accompaniment servings. About 315 calories per serving.

GRANDMA'S TOMATO PUDDING

- 15 medium-sized tomatoes (about 5 pounds), peeled and quartered
- 1 cup packed dark brown sugar
- 1 6-ounce can tomato paste

In Memory

Thank you very much for an excellent paper. Enclosed is a check for my subscription, and \$10.00 extra in memory of my grandmother Sophie Dolgan.

Marie Quinn
Cleveland

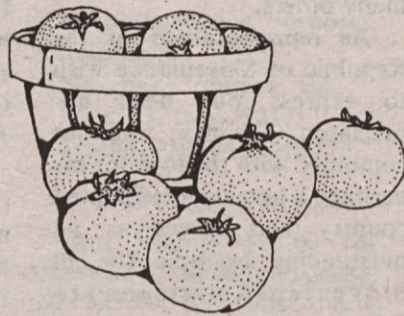
VIDEO TAPE

Nice & Easy
Step By Step
BAKING

- Krofe •Potica
- Strudel •Pohanje
- Potato Pancakes
- Noodles and Cabbage
- AND MORE

IDEAL for...Brides...Showers...
Xmas Gifts...Personal

PRICE \$29 — Write to:
FLO'S KITCHEN
38453 Wood Road
Willoughby, OH 44094

- 1 teaspoon salt
- 6 slices white bread, cut into 1-inch pieces (about 3 cups)
- 1 cup butter or margarine (2 sticks), melted

ABOUT 1 1/2 HOURS BEFORE SERVING:

1. In 3-quart saucepan over medium heat, heat tomatoes to boiling, stirring occasionally. Reduce heat to low; cover and simmer until tomatoes are soft, about 10 minutes. Uncover saucepan and cook 15 minutes longer or until tomatoes thicken slightly, stirring frequently. Stir in brown sugar, tomato paste, and salt.
2. Preheat oven to 375°F. In 3-quart casserole, place bread pieces. Pour melted butter or margarine over bread; top with tomato mixture. Bake 35 to 40 minutes until hot and bubbly. Makes 10 accompaniment servings. About 330 calories per serving.

RATATOUILLE

- 1/2 cup olive or salad oil
- 1 large onion, diced
- 1 large garlic clove, cut in half
- 1 large eggplant (about 1 1/2 pounds), cut into 1-inch chunks
- 1 large red or green pepper, cut into 1-inch pieces
- 3 medium-sized zucchini (about 8 ounces each), cut into 1-inch-thick slices
- 2 teaspoons salt

- 1 teaspoon oregano leaves
- 1 teaspoon sugar
- 2 large tomatoes, cut into wedges

ABOUT 45 MINUTES BEFORE SERVING OR EARLY IN THE DAY:

1. In 5-quart Dutch oven or saucepot over medium heat, in hot olive oil, cook onion and garlic until tender, about 10 minutes, stirring occasionally; discard garlic.
2. Add eggplant and green pepper; cook 5 minutes, stirring frequently. Stir in zucchini, 1/2 cup water, salt, oregano, and sugar; heat to boiling. Reduce heat to medium-low; cook 30 minutes or until vegetables are tender, stirring occasionally. Stir in tomato wedges; heat through. Serve hot, or cover mixture and refrigerate to serve chilled later. Makes 8 accompaniment servings. About 180 calories per serving.

GREEN-TOMATO CURRY

- 4 tablespoons butter or margarine (1/2 stick)
- 1 small onion, diced
- 3 medium-sized green cooking apples, cored and sliced
- 4 teaspoons sugar
- 2 teaspoons salt
- 2 teaspoons curry powder
- 1/2 teaspoon chili powder
- 8 medium-sized green tomatoes (about 3 1/4 pounds), cut into wedges
- 2 tablespoons toasted slivered almonds

ABOUT 30 MINUTES BEFORE SERVING:

1. In 12-inch skillet over medium heat, in hot butter or margarine, cook onion 5 minutes. Add apples, sugar, salt, curry powder, and chili powder; cook 5 minutes, stirring frequently.
2. With rubber spatula, gently stir tomatoes into apple mixture; heat to boiling. Reduce heat to medium-low; cook, uncovered, until tomatoes are tender, about 10 minutes, stirring occasionally.
3. To serve, spoon tomato mixture into medium bowl; sprinkle with almonds. Makes 8 accompaniment servings. About 145 calories per serving.

Zele Funeral Home

Memorial Chapel

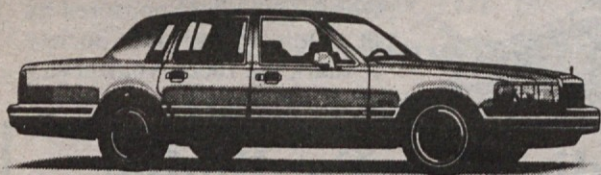
452 E. 152 St. Phone 481-3118

Addison Road Chapel

6502 St. Clair Ave. Phone 361-0583

Family owned and operated since 1908

'92 LINCOLN TOWN CAR

ORIGINAL LIST \$33,810
LESS \$13,920

You Pay **\$19,890**

- Leather seat trim
- Dual power seats
- Keyless entry
- Aluminum wheels
- Head lamp convenience group
- AM/FM stereo cassette
- Defroster group
- Power deck lid pull down
- Automatic temperature control
- Low Mileage
- Stock #1701

ED PIKE

OPEN MON., TUES., WED. & THURS. TILL 9 P.M.

9647 Mentor Ave., Mentor 942-3191 357-7533

Golub Funeral Home

4703 Superior Ave. - 17010 Lake Shore Blvd.
391-0357

"Service To Render A More Perfect Tribute"

Today's Best Value in Senior Living

Cardinal

EUCLID RETIREMENT VILLAGE

- Private garden apartments
- No endowment or entrance fee
- 24-hour emergency pull cord
- Free laundry facilities
- 24-hour security
- Free transportation
- Planned activities
- Nutritious meals

25900 Euclid Ave.
Euclid, Ohio 44132

CALL TODAY FOR A BRIEF
TOUR AND FREE LUNCH

(216) 261-8383

Check out this coupon!

Get \$10.00 and FREE Checking at:

Federal Savings Bank

798 E. 185 Street

Cleveland, OH 44119

529-3059

If the lines are getting too long and the answers to your service questions are too short, consider a better alternative, Home Federal. We're a sound, community bank that's big on service. And we have an 82-year history of friendly, warm banking service to prove it. We want you as a customer so much that we will give you \$10.00, your first order of checks, plus free Checking! Just bring this coupon to Home Federal and establish a banking relationship that you can enjoy for years to come.

CLIP COUPON

Clip this coupon & bring it...HOME.

Bring this coupon to Home and receive your \$10.00 bonus to establish a banking relationship that you will enjoy for years to come.

Expires 6/30/93

HOME...The best place to bank.

FDIC Insured

VESTI IZ SLOVENIJE

Slovenija želi pri Združenih narodih razrešitev vprašanja o nasledstvu Jugoslavije

Pretekli četrtek je stalni predstavnik Slovenije pri Združenih narodih v New Yorku dr. Danilo Türk izročil posebno pismo predsednici Varnostnega sveta ZN za ta mesec, to je ameriška predstavnica Madeleine Albright, in pa generalnemu sekretarju ZN, dr. Butrosu Butros-Galiju. V pismu je izražena zahteva Slovenije za nadaljevanje obravnave mednarodnopravnega nasledstva nekdanje Jugoslavije in s tem v zvezi tudi za dokončno rešitev vprašanja glede članstva nekdanje SFRJ v tej svetovni organizaciji.

Zadeva je pač še na pol poti. Septembra lani sta Varnostni svet in Generalna skupščina ZN res ugotovila, da je država Jugoslavija prenehala obstajati in tako bo morala nova skovanka z imenom Zvezna republika Jugoslavija (torej Srbija in Črna gora) kot ena od držav naslednic SFRJ vnovič zaprositi za članstvo v Združenih narodih. Težava tu je, da ZN še ni uradno razglasila, da ta prejšnja Jugoslavija ni več včlanjena v ZN. Slovenijo skrbi, da bi ta neurejenost za vse države, ki so nasledile nekdanji SFRJ, utegnile krepiti iluzijo, da bi kdaj bila nova »Zvezna republika Jugoslavije« sprejeta kot naslednica SFRJ. Tkim. ZRJ je obvestila Varnostni svet ZN, da se umika iz delovne skupine, ki obravnava nasledstvo pri konferenci o bivši SFRJ. Ta korak je pa pogajanja o nasledstvu enostavno ustavil, kar je za Slovenijo nesprejemljivo. O kakšni reakciji ZN na slovensko pismo še ni poročila.

Ugotavljanje resnice v zvezi s sodelovanjem Zmaga Jelinčiča s tajno policijo teče počasi Sodelovali naj bi tudi nekateri novinarji

Pretekli petek je dr. Andrej Umek, predsednik krila narodnih demokratov, pri Slovenskih krščanskih demokratih, na republiško volilno komisijo naslovil vrsto vprašanj v zvezi z domnevnim sodelovanjem poslanca Zmaga Jelinčiča s Službo državne varnosti. Umek se je skliceval med drugim na dejstvo, da Jelinčič še nikoli ni zanikal trditve, da je bil sodeloval s SDV. Umek torej meni, da je trditve resnična.

Če je bil Jelinčič, predsednik Slovenske nacionalne stranke, bil agent SDV, sprašuje Umek, naj bi republiška volilna komisija ugotovila, če so s SDV ali kakim drugim organom bivšega režima sodelovali še drugi danes v parlamentu sedeči poslanci. Umek zahteva tudi preiskavo o tem, kdo naj bi bil financiral predvolilno kampanjo SNS. Bistveno vprašanje pri vsem tem, je menil Umek, je ocena o demokratičnosti in reprezentativnosti zadnjih volitev, s tem torej tudi legitimnosti na njih izvoljenih poslancev.

Zadnja dva tedna je v Sloveniji tudi afera v zvezi s trditvijo, da so nekateri ugledni novinarji sodelovali s SDV, nekateri celo s Kontraobveščevalno službo. Večja skupina novinarjev v vodstvenem telesu Zveze novinarjev Slovenije je zahtevalo posebno konferenco, ki naj bi o tej zadevi odločila ter uvedla vrsto demokratizacijskih ukrepov.

Razno o slovenskem gospodarstvu

Slovenski državni zavod za statistiko je objavil podatke, ki kažejo, da je bil slovenski izvoz v letošnjem maju za 11,5 odstotka večji od lanskega maja. Izvoz je znašal nekaj manj kot 50 milijarde tolarjev (\$1 US - 120 tolarjev), uvoz pa kar 56,7 milijarde tolarjev. Tako se je uvoz v letošnjem maju za več kot tretjino večji. To razmerje med izvozom in uvozom je bilo sploh prisotno v prvih petih letošnjih mesecih, kar je za Slovenijo v

tem obdobju ustvaril primanjkljaj 210 milijonov dolarjev v blagovni menjavi s tujino. V prvih petih mesecih lani, za primerjavo, je bila pokritost uvoza z izvozom pokrita več kot stodontno. Največji blagovnomenovni partnerji Slovenije so, po vrsti, Nemčija, Italija, Francija in Avstrija.

Slovenska tiskovna agencija poroča o manjšem pridelku pšenice letos. Letos je bilo v Sloveniji nekaj več površin s pšenico (2 odstotka) in sladkorno peso (11 odst.) kot lani. Manj je pa bilo posejanih površin s krompirjem (3 odst.), kar je pri slednjem nekajletni pojav. Za manjši pridelek pšenice je krivo majsko sušno obdobje. Tako se pričakuje, da bo Slovenija letos pridelala 160.000 ton pšenice, to je pa najmanj v zadnjih sedmih letih. Manjši bo tudi pridelek ječmena, rži in ovs, pridelek češenj, višenj in marelic bo pa večji.

Pretekli teden so bile 30-odstotne podražitve telefonskih in poštinskih storitev.

Kljub temu, da ima Slovenija še vedno precenjenjše težave s prehodom na tržno gospodarstvo, se po državi dokaj naglo širi malo gospodarstvo. Tako je npr. že 31 tisoč malih in srednjevelikih podjetij, od teh jih je več kot polovica dejavnih. Dalje, je v Sloveniji še 35 tisoč obrtnikov. Kakor baje tudi v ZDA, je največje novo zaposlovanje opaziti predvsem v malih in srednjevelikih podjetjih, takih pač, v katerih je zaposlenih od enega do petdesetih delavcev.

Obetajoč uspeh Slovenije pri turizmu

Pretekli teden so bili v Sloveniji udeleženci sestanka sveta direktorjev ASTA (American Society of Travel Agents). To je največje združenje turističnih agencij na svetu (več kot 20.000 članov iz 125 držav). Srečanje je potekalo v hotelu Vila Bled. Slovenija je predložila svojo kandidaturo za organizacijo sestanka ASTA International naslednje leto. Predlagala je kot kraj sestanka Portorož. Med obiskom v Sloveniji so se udeleženci sestanka na Bledu mudili tudi v Ljubljani, ogledali njene turistične in druge znamenitosti, obiskali pa še Portorož, Rogaško Slatino, Mokrice, Lipico in Postojnsko jamo.

Dvomilijonska Slovenija ima 33 stoletnikov

Državni zavod za statistiko je objavilo vrsto zanimivih podatkov o prebivalstvu Slovenije. Konec letošnjega marca je v Sloveniji živelo 1,99 milijona ljudi. Slovenskih državljanov (seveda ne nujno Slovenci in Slovenke) je bilo 1,96 milijona. Prevladovale so ženske, kajti bilo jih je 1,01 milijona. Moških je bilo 949 tisoč, tujcev pa 28 tisoč. Številčno najmanjša občina v Sloveniji je Metlika, ki ima le 8.256 prebivalcev, največja pa Maribor, ki jih ima kar 153 tisoč.

Marca letos je živelo v Sloveniji 33 stoletnikov, med njimi jih je le 29, ki so tudi slovenski državljanji. Tu zopet prevladujejo ženske, kajti od vseh skupaj 33, jih je 29 ženskega spola in le štiri so moški. Sicer za prebivalce, ki so starejših kot 90 let, jih je trikrat ženskih kot moških, vseh skupaj pa jih je čez 4.000.

Vseslovensko srečanje misijonarjev

Preteklo nedeljo je bilo vsakoletno vseslovensko srečanje misijonarjev in sicer v nadžupniji Sv. Jurija v Hočah pri Mariboru. Vsakoletnega srečanja se udeležujejo misijonarji, ki so na dopustu v Sloveniji. Letos jih je od 155 iz 34 držav prišlo v Slovenijo štirinajst. Sv. mašo je vodil kanonik Viljem Pangerl, sledilo je družabno srečanje na župnijskem dvorišču.

Minister Janez Janša o slovenskem obrambnem sistemu

Pretekli teden (3. avgusta) je minister za obrambo Janez Janša predstavil slovenski javnosti osnutek zakona o obrambi, ki naj bi ga po razpravi sprejel državni zbor. O Janševi tiskovni konferenci je poročal Ivan Puc v 'Slovincu' 4. avgusta. Večji del njegovega poročila posredujemo.

Zakon o obrambi in zaščiti, ki ga je sprejela slovenska skupščina aprila 1991, se je v marsičem še vedno opiral tudi na zvezne predpise, kar je v praksi povzročalo številne težave...

Da bi ministrstvo pripravilo zakon, ki naj bi veljal več desetletij, je temeljito preučilo zakonsko ureditev obrambnih sistemov v državah z dolgoletno parlamentarno demokracijo, zlasti Avstrije, Italije, Nemčije in Švice.

Ker Resolucija o izhodiščih zasnove nacionalne varnosti predvideva vključitev v vojaško zvezo Nato, so pri pisanju zakona in preučevanju ureditev v drugih državah pazili na ujemanje slovenskega obrambnega sistema s sistemi, kakršne imajo članice Evropske gospodarske skupnosti.

Zakon določa obrambo države kot klasično državno funkcijo, ki je namenjena obrambi neodvisnosti, nedotakljivosti in celovitosti države. Sestavljata jo vojaška in civilna obramba, razmerje med njima pa je z zakonom natančneje določeno.

Za usklajevanje ukrepov vojaške in civilne obrambe bo ustanovljen svet za nacionalno varnost; ta bo urejen v posebnem zakonu, deloval pa bo pri vladi. (Op. ur. AD: To se sliši precej podobno svetu za nacionalno varnost, ki deluje kot sestaven del štaba predsednika ZDA, le da bo v slovenskem primeru pri vladi in pri predsedniku države. Za razliko od ZDA ima pač Slovenija parlamentarni in ne predsedniški sistem.) Vojaško obrambo izvajata Slovenska vojska in Narodna zaščita.

Obrambni minister je posebej poudaril, da zakon ne predvideva posebnih vojaških sodišč, pri čemer so ministr-

stvo vodile tudi izkušnje v bivši Jugoslaviji. Zakon tudi ne predvideva posebno urejenega vojaškega šolstva, temveč zgolj uzakonja sedanje izkušnje, ko se podčastniki dodatno šolajo po končani srednji šoli, častniki pa po končani visoki šoli.

Uveljavitev zakona ne bo imela večjih denarnih posledic, saj niso predvidene večje organizacijske spremembe. Celoten projekt vzpostavljanja rednega vojaškega usposabljanja bo namreč dokončan šele prihodnje leto.

KOLENDAR AVGUST

- 15. — SKD Triglav, Milwaukee priredi drugi piknik, v Triglavskem parku.
- 22. — Klub upokojencev Slovenske pristave ima piknik na SP.
- 29. — Slovenska pristava prireja Pristavski dan s sporedom. Kosilo ob 1.30, cena \$9, nato pa športne igre.

SEPTEMBER

- 5. — Zaključek jubilejnega leta pri Sv. Vidu, s sv. mašo ob 12. uri. Glavni maševalec bo nadškof Anthony Pilla. Po maši banket v SND na St. Clair Ave.
- 11. — Slovenska pristava priredi večerjo s stejkom.
- 19. — Oltarno društvo pri Sv. Vidu priredi kosilo.
- 19. — Vinska trgatev na Slovenski pristavi.
- 19. — SKD Triglav, Milwaukee priredi Vinsko trgatev, v Triglavskem parku.
- 26. — DSPB Cleveland prireja vsakoletno romanje k Žalostni Materi božji v Frank, O. Sv. maša ob 12. uri.

OKTOBER

- 2. — Fantje na vasi prirede koncert v SND na St. Clairju. Gostuje tudi zbor Zvon iz Fairfielda, Conn.
- 3. — Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti priredi kosilo v šolski dvorani.
- 3. — »Prijatelji SND na St. Clairju« imajo »brunch«, v dvorani SND. (dalje na str. 12)

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 216/431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:
\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade:
\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:
U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency
Foreign:
\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Fax (216) 361-4088 Published every Thursday

No. 31 Thursday, August 12, 1993

Nezakonito priseljevanje

V zadnjih letih postaja vprašanje nezakonitega priseljevanja v ZDA vedno bolj pereč problem za ameriško družbo. Na ta problem so začeli reagirati politiki, tu trenutno predvsem v zveznih državah, ki imajo najhujše težave zaradi te iz dneva v dan večje mase ljudi. Izstopa pri tem Kalifornija, ni pa edina in se ji bodo pridružile še druge države. Glasnejši so klici, da je treba podvzeti strožje ukrepe zoper te priseljence, v prvi vrsti omejevati pravice do socialne in druge podpore, do katere so upravičeni. Posebej liberalnejši, »naprednejši« krogi tem zahtevam nasprotujejo in so trenutno nekako na krmilu. Gotovo lahko računajo tudi na podporo sodišč in veljavnih zakonov. Izgleda pa, da se pripravljata vihar s tem v zvezi, ki bo prej ali slej prinesel kar precejšnje spremembe v smer omejevanja vsakršnega nezakonitega priseljevanja ter tudi omejevanja zakonitega.

Poudariti velja, da se mnoge države, predvsem evropske, soočajo s podobnim problemom, med njimi navsezadnje tudi Slovenija, ki ima ogromno »priseljencev« iz južnih republik nekdanje Jugoslavije. Mnogi teh so v Slovenijo prišli že pred razpadom te Jugoslavije in jih je velika večina po zelo tragični napaki že demokratične oblasti v Sloveniji pridobila slovensko državljanstvo, več kot 70 tisoč tujcev je pa danes v Sloveniji s statusom (zakonitih ali nezakonitih) beguncev, tu v prvi vrsti iz Bosne. O težavah s priseljenci iz bivšega evropskega komunističnega sveta ter Afrike in Azije, ki jih imajo razvite evropske države, poroča svetovno časopisje takorekoč dnevno, tu tudi o izredno strogih ukrepih teh držav, da bi to priseljevanje ustavile ter se veliko teh nezaželjenih prišlekov zlepa ali zgrda znebile.

Slovenski Amerikanci moramo biti do vsega tega posebej občutljivi. Naša skupnost je stara kakih sto let. To je z enega vidika velika, kar častitljiva starost, z drugega pa sorazmerno kratka. Mnogi nas nismo imeli v ZDA niti enega neposrednega družinskega prednika pred pričetkom tega stoletja, več tistih, ki so še zmožni te vrstice brati, niti ne pred koncem druge svetovne vojne. Nesprejemljivo bi bilo na primer, da bi v zbirajoči se reakciji zoper nekontrolirano priseljevanje prišlo do izbruha nekakšnega »anglosaškega« šovinizma, s katerim bi bili vrženi v isti koš narodnostne skupine v ZDA, ki na različnih načinih, v svojih organizacijah in tisku itd., še uporabljajo jezik njihovih prvotnih domovin oz. domovin njih prednikov. Tega ni bilo niti v času najhujših »amerikanizacijskih« pritiskov, vsaj izjemnih posledic takega pritiska ni čutila slovensko ameriška

VABILO NA PIKNIK!

CLEVELAND, O. — Prav zares ne vem, v kakšni pisni obliki bi zapisal tole moje vabilo. Odkrito povedano, še v pretekle članke v Ameriški Domovini sem malo pokukal, v moji pobožni želji, da bi kaj primernega iztaknil. Končno sem prišel do zaključka, da bo zares najbolje rabiti našo živo besedo, ko bomo osebno vabili naše prijatelje in znance na naš vsakoletni piknik, ki bo v **nedeljo, 22. avgusta**, na Slovenski pristavi.

Da bi bilo poleg tega našega srečanja in prijetnega razvedrila tudi nekaj duhovne paše, bomo imeli tudi sv. mašo, ki jo bo ob 12.30 opravil č.g. Jože Božnar; lepo bi bilo, da se te nedeljske dolžnosti udeležimo v čimvečjem številu.

Za to izredno priliko se bo serviralo okusno kosilo, ki ga bodo po naših različnih željah in okusih pripravile naše pridne in izkušene gospodinje.

Piknik bo ob vsakem vremenu, saj smo zadnje viharno preizkušnjo kar dobro prestali in tudi spoznali, da padajo samo stara in votla drevesa. Take hibe, kot so jih imela ta drevesa, pa med nami še zdaleč ni opaziti in je še vedno veliko mladostne in židane volje.

Po naših (ne)zanesljivih napovedovalcih vremena, ki se spoznajo na zračne tokove, bo ta nedelja lepa in sončna ter tudi toplote bo dovolj — kar je še posebno blažilno za stare kosti —, pa tudi mladi bodo veselo in radostno napolnili plavalni bazen.

Ob koncu pa še kratko pesmico v upanju, da jo bo tam ob pristavski bari kakšen mojster uglasbil...

*Obrača se življenja list—
postal sem stari penzionist,
če tam na pošti ni zaprek—
prinese pismonoša ček.*

*Denarček, to ti je zlato,
ki vedno razjasni nebo,
da v stolcu se veselo zibljem,
in v grlo sladko vince sipujem.*

*Ob času v posteljo se vležem,
in vse skrbi iz glave izprežem,
le ptički mi pojo za spanje,
ogrinjajo me v zlate sanje.*

*Da ne zdrsimo na gladki led—
napravim umno razpored,
kako z denarjem bom ravnal,
da kdaj berač ne bi postal.*

Nasvidenje na Slovenski pristavi!

Lojze Bajc

MIMOGREDE IZ MILWAUKEEJA

Naš stoletni koledar priporoča v tem mesecu, zmernost in zadržanost v vsem, v jedi, pijači in ljubezni tudi. Celo zrelo sadje naj bi jedli šele tedaj, ko ga opere avgustovski dež. Slovenci imenujemo ta mesec avgust tudi veliki srpan, pa še otavnik, prašnjek in mlatnik.

V tem mesecu večeri postajajo hladni in še hladnejši, dnevi so pa še vedno vroči, da se človeku prileže hladno pivo in hladna kopel. V avgustu se poletje prelomi, plameni sonca so medlejši, za nami je že Porcijunkula, ki je bila vroča, zato nam za zimo ne obeta nič dobrega.

Praznik sv. Lovrenca pade na 10. avgusta; on je poln modrosti glede vremena in letine. Vreme, ki ga Lovrenc naredi, drži čez vso jesen in od njega je odvisna dobra ali slaba letina! Veliki šmaren je 15. avgusta in če je lep, obeta bogato trgatav. Če je veliki šmaren moker, malo straši. Če velikega šmarna sonce peče, dobro vince v sod poteče. Če je na velikega šmarna grdo vreme,

bo zima zelo huda.

God sv. Jerneja pade na 24. avgusta, in če je ta dan lep, še dolgo v jeseni bo topel svet. Proti koncu meseca pa opazimo, da se že nagiblje k jeseni in dan se po nepotrebnem skrajša za eno uro in pol. Če se v avgustu po gorah kadi, kupi si kožuh za zimski čas. Sonce srpana, grozdje meči, z medom navdana ajda diši. Vsem rojakom, rojakinjam in godovnikom: vse najboljše želje in lep pozdrav!

Vemo, da je govorjena beseda mati pisani. Z materjo pa vemo, kako je. Vemo, da drži tri vogale hiše pokoncu,, četrtega pa podpira. Pomagajmo materi-slovenski besedi podpirati vse vogale, kajti če ti popustijo, se bo zgodilo, da se bo slovenska stavba, slovenska identiteta začela izgubljati in rušiti — če že ni prepoznano!

Velikokrat se sprašujemo, zakaj ima ga. »Pravica« držeč v roki tehtnico, in zakaj ima pokrite in zavezane oči? Mar

skupnost, ki je na primer najbolj zaživela ravno v obdobju svoje zgodovine med obema svetovnima vojnama, v času torej, ko so ZDA praktično v zgodnjih dvajsetih letih tega stoletja zaprle vrata novim priseljencem oz. njih število zelo zmanjševale.

Res je, da so ZDA narod priseljencev in njihov potomcev. Kljub temu pa so upravičeni ukrepi ameriških oblasti, tako na zvezni kakor drugih ravneh, zoper nezakonite priseljence. V prvi vrsti bi moralo obveljati, po potrebi tudi v ameriški ustavi, da je angleščina uradni jezik v ZDA in da je uporaba drugih jezikov popolnoma dovoljena, vendar izrecno s podrejenim statusom napram angleščini. Dalo bi se doseči kompromis, ki bi bil sprejemljiv veliki večini Amerikancev, težava je v prvi vrsti v tem, da so tako na eni kot na drugi strani fanatiki. Tě je (bo) treba premagovati.

Dr. Rudolph M. Susel

zato, da ne vidi, kolikokrat je resnica in pravica ogoljufana in ponižana?

Uspeli Misijonski piknik

V nedeljo, 25. julija, se je kljub jutranjemu dežju in grozečemu slabemu vremenu zbralo v Triglavskem parku na Misijonskem pikniku veliko število naših ljudi in prijateljev od blizu in daleč. K sreči se je vreme razvedrilo, posijalo je toplo sonce in tako tudi razvedrila srca naših delavnih ljudi s preds. Misijonskega krožka Milwaukeeju Mary Coffeltove na čelu.

Piknik se je pričel že dopoldne z misijonsko mašo v kapelici sv. Cirila in Metoda. Še pred službo božjo je namesto odsotnega tajnika Franka Menčaka vse navzoče pozdravil podpreds. krožka Jože Ornik st. Mašo je daroval rev. dr. Jože Golé, ki je v pridigi orisal začetek in uspešni potek misijonskega dela ter velikih zaslug naših znanih misijonskih delavcev. Lepo slovensko zborovsko cerkveno petje je vodila rojakinja Mara Kolmanova.

Maši je sledilo dobro kosilo. Vse priznanje vsem pri prodajni vstopnic, peciva, za srečolov itd. Za zabavo in ples so igrali naši odlični harmonikaši z Edijem Galunom na čelu.

Prijetno je bilo srečanje in kramljanje z rojakinjo, danes č.s. Marijo, hčerko Ralpa in Mary Coffeltove, ki je na pikniku takoj skočila v kuhinjo v pomoč.

Ga. Coffeltova izreka tem potom vsem sodelujočim najiskrenejšo zahvalo. To velja tudi vsem gostom, ki so prišli iz Chicaga, Waukegana in Clevelanda.

Farni festival

V lepem in vročem vremenu se je vršil zadnja dva julijska dneva in v nedeljo, 1. avgusta, na obširnih prostorih okrog farne cerkve, ob veliki udeležbi faranov in prijateljev, vsakoletni festival fare sv. Janeza Evangelista. Opazili smo paviljonček, kjer so prodajali slovenske klobase in druge reči. V tem veselem razpoloženju pa smo pogrešali precej znanih obrazov. Mnogi niso več med nami, med njimi npr. bivša slovenska župnika, pokojna p. Klavdij Okorn in p. Lovrenc Grom. Vendar je festival kar zelo lepo uspel.

Piknik to nedeljo

SKD Triglav prireja to nedeljo, 15. avgusta, drugi poletni društveni piknik. Sv. maša bo ob 11. dop., sledilo bo domače kosilo, nato še zabava in ples. Javnost lepo vabljen.

L.G.

Podpirajmo Slovenijo!

Anton M. LAVRISHA
Attorney-at-Law
(Odvetnik)
18975 Villaview Road
at Neff
692-1172
Complete Legal Services

V New Yorku maša na prostem

NEW YORK, NY - Že nekaj let imamo poletne maše na posestih zunaj mesta New York naših faranov. Kar tri so bile običajno porazdeljene v juliju in avgustu. Letos smo pa imeli samo eno. Ta je bila na Grom-Babnikovi posesti v Putnam Valleyu. Oddaljena je nekako uro in četrt proti severu. Zdaj že pokojni Jože Grom je rad dejal, ko se je peljal proti svojemu drugemu domu, da gre spet na Gorenjsko. Jože je bil na Slovenskem doma pod Kumom.

Poletno mašo smo opravili na drugo julijsko nedeljo. Kraj je lep kos slovenske posesti na ameriških tleh. Jože Grom je pred leti to zemljo ugledal. On in nekateri drugi rojaki so kupili lepo goščavo ob jezeru in jo nato pričeli urejevati. Trije, Babnik, Grom in Laurin, so si tod postavili lepe poletne domove, ki so primereni tudi za zimsko domovanje. Vsi nagnjeni k lepoti, so ta prostor spremenili v krasen park ob jezeru.

Tako smo se tod zopet zbrali. Ne ob Grom-Mojzesovi skali, ampak ob Gospodovem sotoru, pod katerim je bil postavljen Njegov oltar. Sotor je postavil Janez Babnik, gradbeni podjetnik. Seveda so mu pri tem pomagali še oče Tone in bratje Tone, Jože in Andrej.

Nejče je kar na rami prinesel orglje. Pevci, kolikor jih je bilo, so bili zbrani. Župnik p. Krizolog je v spremstvu č.g. Jenka pristopil k oltarju in se je Gospodova daritev pričela. Braica sta bila Tone Babnik in

Tone Jenko. Bilo je obenem resno in prijetno. Upam le, da se globoke misli tega julijskega dneva niso bodo porazgubile v poznejšem veselem razpoloženju.

Po drugi julijski nedelji je bila poletna pasjost pri Sv. Cirilu na Osmi očitna. Majhno število nas 'stalnikov' so povečali predvsem obiskovalci našega župnika, p. Krizologa. Ti so prišli iz njegove prejšnje Viške fare, torej iz Ljubljane. Omeniti moram Marcarolovi, mater in hčerko, pa Kranjčeve: Tjaša, Mašo in Petra. Tjaša je bila kar tri nedelje ministrantka in bralka beril. To njeno branje je bilo tako lepo, pravilno, zvenceče in doživeto, da mi bo ostalo še dolgo v spominu. In takšnega branja beril si bi želel vsako nedeljo, ko pridem k slovenskemu sv. Cirilu na Osmo!

Tone Osovnik

Novomašnikova zahvala

Dragi rojaki!

Ob slovesu iz Clevelanda čutim prijetno dolžnost, da se še pismeno zahvalim vsem za lepe trenutke, ki sem jih v enotedenskem bivanju pri vas doživel. Višek obiska je bila seveda ponovitev nove maše v cerkvi Marije Vnebovzete. Ta čudovito lepo pripravljena slovesnost mi bo ostala v neizbrisnem spominu.

Zahvaliti se moram vsem, ki ste na kakršen koli način pripomogli, da je vse tako lepo potekalo. Ker se bojim, da bi koga ne izpustil, naj te vrstice veljajo vsakomur in vsem. Predvsem pa naj omenim gospoda župnika Johna Kumšeta, ki je rade volje sprejel predlog za ponovitev nove maše in s svojimi pomočniki vse tako čudovito lepo pripravil. Stricu Franku Ferkulju in teti Rezi se prisrčno zahvalim za vso zavzetost, saj bi brez njiju gotovo ne prišlo do te ponovitve in izredno bogatega in živahnega tedna, polnega lepih dogodkov in svidenj pri slovenskih družinah.

Naj bo dobri Bog vsem za ves trud in dobroto stoteren plačnik, saj gre prav Njemu vsa čast in slava! Jaz, njegov nevredni služabnik, obljubljam, da Vas bom ohranil vedno v najlepših spominih in se vas bom pogosto spominjal tudi v svojih molitvah.

Če Bog da, pa kmalu spet na svidenje!

Pavle Novak

Pripis: Tudi podpisana novomašnikova stric in teta se vsem zahvaljujeva za vso pozornost in pomoč, ki ste jo nudili ob slovesnosti ponovitve nove maše, enako za vsa darila gospodu novomašniku. Razpošiljamo tudi zahvalna pisma, a če bi nehote koga izpustili, oprostite in naj velja vsem stotera hvala tudi s to objavo.

Frank in Rezi Ferkulj

Ponavljamo, da imamo pri Ameriški domovini fax in sicer 216/361-4088.

Romanje v Frank

CLEVELAND, O. - Pred nami je zopet čas našega vsakoletnega romanja k znameniti Marijini božji poti, sredi valovitega polja in njiv, ki se v sončnih barvah spreminjajo v zorenje. Ta kraj je postal izredno priljubljen, saj iz leta v leto privablja vedno več naših rojakov iz bližnje in daljne okolice.

Letošnje romanje bo v nedeljo, 26. septembra. Sv. maša bo ob 12. uri daroval č.g. Pavel Krajnik. Spomnili se bomo vseh nedolžnih žrtev, ki jih je revolucija pokončala. Ob letošnji 50-letnici se bomo še posebno spomnili Turjaka in Grčaric, idealnih mož in fantov, ki so darovali svoja življenja za najvišje vrednote našega naroda.

Spomnili se bomo slovenskih domobrancev, ki so bili sramotno izdani, pa vendar z molitvijo odpuščenja odhajali v smrt. Naj bo naša iskrena prošnja v tem, da bi iz krvi naših mučencev končno vzkliklo novo seme za resnično duhovno prenovo naše domovine.

Tudi letos smo naročili dva avtobusa. Radi povišanja cen bo voznina \$11. Avtobusi bodo odpeljali kot navadno. Od Marije Vnebovzete ob 7.30 zj., od Sv. Vida pa ob 8. uri. Prijave sprejemajo in več informacije imajo:

Viktor Tominec 531-2728

Vinko Rožman 881-2015

Lojze Bajc 486-3515

Odbor DSPB

Novi grobovi

Jožef Stropnik

Dne 9. avgusta je na svojem domu na Willoughby Hillsu umrl 50 let stari Jožef Stropnik, rojen v vasi Breg Mežica, Slovenija, v Cleveland je prišel junija 1961 in živel v naselbini St. Clair do svoje preselitve na Willoughby Hills pred 21 leti, mož Milene, roj. Dolenc, oče Magde, Metke Daly in Veronike, brat Elizabete Tomšič in Angele Štumberger (obe v Sloveniji), lastnik SOS Overhead Door, Inc., član KSKJ št. 226, Slovenske Pristave in faran župnije sv. Vida. Pogreb bo iz Dan Cosic pogrebnega zavoda, 28890 Chardon Rd., jutri, v petek, v cerkev Immaculate Conception dop. ob 10., od tam pa na Vernih duš pokopališče. Ure kropljenja bodo danes, v četrtek, pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Frank J. Godec

Dne 4. avgusta je na svojem domu v Medini, O., umrl 78 let stari Frank J. Godec, rojen v Clevelandu, živel 38 let na Middleburg Hts. dokler se ni pred dvema letoma preselil v Medino, mož Josephine, roj. Majher, oče Maryann Nails, Kathleen Butas, Charlene Swink in Geralda, 12-krat stari oče, brat Angele Trobenter, zaposlen 27 let kot prodajalec pri Warner Lambert Pharmaceutical, vse do svoje upokojitve, član KSKJ. Pogreb je bil 7. avgusta s sv. mašo v cerkvi St. Francis Xavier v Medini.

NAJNOVEJŠI SLOVENSKO-AMERIŠKI ROD. Na našem posnetku so otroci Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti na izletu v »Rainforest« in živalskem vrtu v Clevelandu maja letos.

(Foto: Theresa Lavriša-Sabbath)

Pogovor z dr. Jožetom Bernikom

Poslušati je treba izseljence!

(nadaljevanje in konec)

Če ima Slovenija državnega sekretarja za Slovence po svetu, bi tudi ta moral vedeti, kaj počnejo tisti, ki mislijo, da skrbijo za izseljenstvo. To je lahko smisel t.i. političnega vidika prenosa kompetenc v zunanje ministrstvo in ki dobe za to delo denar od vlade. Prav na to funkcijo bi morala biti osredotočena skrb države za svoje izseljence. Dokler matica dobiva denar od države, bi morala uskladiti svoje delo s tem državnim uradom, pa naj se imenuje tako ali drugače.

• Kakšne so po vašem mnenju še druge potrebe izseljencev?

O tem sem že nekoliko govoril. Izseljenci bi npr. predvsem potrebovali dobre informacije o življenju in dogajanju v Sloveniji. Hudo bi potrebovali tudi pobude in zamisli pri reševanju vprašanja mlajših generacij, to je mlajših potomcev slovenskih izseljencev.

V Chicagu npr. imamo 30 ali 40 mladih slovenskih intelektualcev. Zaradi odklonilne drže domovine ti mladi se niso mogli identificirati z domovino, ki ji njihovim staršem odrekla pravico biti Slovenec. Kdo bo popravil to škodo? Kako to generacijo navdušiti za slovenstvo. Starši sami so ustanovili šolo, tako da so otroke naučili vsaj nekaj slovenščine, vendar to za pripadnost koreninam svojih staršev ni zadosti.

V hvaležen spomin

ob osmi obletnici smrti našega dobrotnika,

msgr.dr. Pavla Robiča

Umril 13. avgusta 1985.

Sedaj čaka vstajenja na pokopališču Oliver, B.C. Kanada.

Naj Vam bo dobri Bog bogat plačnik za vse, kar ste nam dobrega storili v času našega bivanja v Italiji.

Hvaležni rojaki

V ZDA so tudi organizirali dva slovenska tečaja, ki sta potekala na Koroškem, na svoje stroške. V Slovenijo otrok na take tečaje niso pošiljali, ker so bili vsi tedaj možni sogovorniki v službi režima. Vendar so ti otroci obkrat obiskali sorodnike v Sloveniji. Kaj takega bi se moglo ponoviti tudi za starejše mladostnike in tako priti do mlajših.

Nihče se tudi ne spomni na šport. Če spet sežem v Chicago. Tam imajo mladi slovenski športni klub. Tekmujejo s podobnimi skupinami iz ZDA in Kanade. Gotovo bi radi prišli v Slovenijo in tako dobili stik s tukajšnjo mladino. Taki osebni stiki so izredno pomembni za mlade.

• Dejstvo je, da ostaja — kot se zdi — propadajoči Svetovni slovenski kongres. Ali ima potem SIM sploh pravico, da obstaja oziroma da se obnaša monopolno?

V začetku je bilo precej trenja med SSK in SIM. Sam sem tudi podpredsednik glavnega odbora SSK. Ta naj se ne bi toliko ukvarjal s problemi izseljencev kot z ohranjanjem in okrepitevijo slovenstva, z narodno spravo, vzajemno pomočjo med Slovenci doma in po svetu, vzpostavljanjem kulturnih, gospodarskih in drugih vezi in seveda s pomočjo slovenski državni samostojnosti.

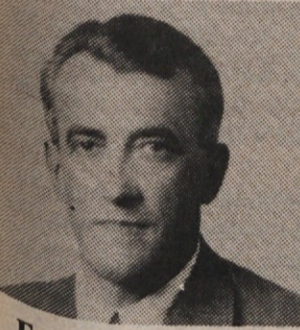
Res pa je, da sem imel včasih vsaj pri Slovenski konferenci SSK vtis, da se razvija v neko supermatico. Zelo pozitivno je nedvomno to, da se je SSK zavzel npr. za državljanstvo in druga tekoča vprašanja izseljencev bolj kot matica. Zdaj se mi ne zdi, da bi SSK hotel prevzemati skrb za izseljence.

Tukaj naj takoj rečem, da je v skrbi za izseljence izredno pomembno, kako se bo slovenska država lotila naloge, da pripravi neko moderno politiko in službo s tem ciljem. Nekakšna »vmesna rešitev« bi mogla biti v sedanjem državnem sekretariatu za Slovence po svetu. Ta bi tako politiko pripravil in bi koordiniral potrebne programe, skrbel za njihovo financiranje in neki širok

(dalje na str. 11)

V BLAG SPOMIN

ob 3. obletnici smrti našega dobrega moža, očeta in starega očeta

Frank Stanonik

ki je umrl 18. avgusta 1990

Počivaš v miru in večna luč

naj ti sveti

Zalujoči:

Žena, Pepca

Hčerke:

Andreja Novak

Milena Denša

Majda Lončar

Sinova:

Tony Frank

Zetje:

Zdravko

Steve

Charlie

Snaha:

Margie

Vnuki in vnukinje

in ostalo sorodstvo

v Sloveniji, Kanadi

in Argentini

Dr. Stanko Kociper

NAŠ ZGODOVINSKI SPOMIN

Govor na Orlovem vrhu Slovenske pristave 20. jun. 1993.

III.

Politiki so domobranci brez Rupnika skupaj s tisoči civilnega prebivalstva, ki se mu je posrečilo zbežati pred nadirajočimi komunisti, katerim se nikdo več ni upiral, obesili na rep umikajočim se Nemcem in jih čez drn in strn poslali skozi Ljubelj na Koroško. Tam so jih Angleži razorožili in skupaj s civilisti strpali na Vetrinjsko polje.

Ker v Sloveniji ni bilo proti Titu nikakšnega odpora več, ki bi lahko upravičil njihovo intervencijo v tamkajšnji državljanski vojni, so se Angleži rešili partizanske drhali na Koroškem s tem, da so z njimi zbarantali predajo razoroženih domobrancev — v Teharje, Kočevski Rog...in, sam ljubi Bog ve, kje vse so še strohnele njihove kosti...

In tedaj so politiki zopet izginili s površja zemlje. — In zopet je moral nastopiti popolnoma nepolitični človek, primarij dr. Valentin Meršol, da je rešil predaje v Titovino vsaj še preostale civiliste.

Tako je končala tudi ta avantura naših politikov. S posledicami, zaradi katerih se po vsem svetu razsejani zdom-

ci zbiramo, da v daljnji tujini izpričujemo naš zgodovinski spomin in se poklanjamo veličastnemu liku najboljših slovenskega rodu, ki sta jih zgodovina in sama božja Pravičnost pozvali, da bi z novim Slovincem zgradili veseli dom svobodne Slovenije, pa jih je sredi požrtvovalnega boja za ta vzvišeni cilj pokončala človeška neumnost.

Ker pa zaradi njih mučeništva njihovega pohoda skozi slovensko zgodovino ne bo mogoče nikdar izbrisati — pa naj si komunistična usudlina in ob njej celó še neobgljeni preostanki one tragične generacije zbeganih pastirjev še toliko prizadevajo, da bi za svoj okus prepleskali njihovo žarečo podobno —, se bodo nekoč v za nas še sivi bodočnosti, ko bomo vsi udeleženci takratnega slovenskega križevega pota že strohneli in bodo splahnele sedaj še sveže žgoče strasti v revoluciji zmedenih pojmov in vrednot, novi Slovenci zavedali, da je v svetlo bodočnost samostojne Slovenije možna samo pot, ki so jo v žrtvah, odpovedih, krvi in mučeništvu pokazali slovenski domobranci:

Bog — Narod — Domovina.

Za to hvala in večna slava našim mučencem.

»Pričakujemo vrnitev dostojanstva«

Sledi dopis o dr. Stanku Kocipru, ki je izšel izpod peresom Francija Hauca v Slovenecu 3. avgusta. Tekst posredujemo v celoti. Ur. AD

»Prijazen sprejem, ki sem ga doživel pred dnevi na mariborskem letališču, ko sem se po štirih desetletjih in več vrnil iz pregnanstva v domovino, je z mene snel vso težo politične obremenjenosti. Čutil sem, da sem spet na svojem.«

Tako je na nedavnem sprejemu, ki sta ga zanj pripravila predsednica in podpredsednik mariborske občinske skupščine, Magdalena Tovornik in Aleš Arih, dejal dr. Stanko Kociper, Mariborčan, osebni

MALI OGLASI

POTUJETE V RIM?

Nekoč hotel Bled, danes hotel Emona! Obveščamo vas, da smo odprli v Rimu hotel Emona. Za rojake poseben popust. Naslov hotela: 00185 - ROMA, Via Statila 23, Tel: 06-7027911 ali 06-7027827, telefax: 06-7028787. Dobrodošli!

Lastnik hotela Emona, Vinko Levstik

MALI OGLASI

For Rent

Modern 3 room apt., next to Slovene Home for the Aged, off Neff Rd. 481-6929 or 951-3087. (x)

MALI OGLASI

For Rent

15511 Waterloo Rd. 2 room efficiency, up. Bus stop at door. Call 442-0179. (31-34)

Prijatelj's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

Dr. Stanko Kociper

Dr. Kociper je v svojem orisu razmer na Slovenskem v času druge svetovne vojne in po njej med drugim poudaril, da je bil general Rupnik le vojak brez kakršnih koli političnih ambicij. Tedanji politiki so ga nameravali žrtvovati, ko so Nemcem predlagali, da naj bi prevzel vodstvo Ljubljanske pokrajine. General na to sprva ni hotel pristati, kasneje pa je vendarle izrekel znane besede: »Če bo treba, bom pač za narod žrl tudi drek.«

Pot v tujino pred štirimi desetletji je bila po besedah dr. Kocipra tako zanj kot tudi za vse tisoče drugih Slovencev tragična: »Moja begunska usoda je podobna drugim. Prišli smo v neznane dežele: nas je sprejela Argentina. Sprva je bilo življenje težko - moral si poprijeti za vsako delo, ki se je ponudilo. Kasneje smo se začeli združevati, k čemur so najbolj pripomogli prav katoliški duhovniki.«

»V slovenskih medijih smo pregnanci še vedno izdajalci in kolaboracionisti, ljudje krvavih rok,« je ob koncu dejal dr. Kociper. »Zato je prva naloga zgodovinarjev, da se lotijo temeljite obravnave vseh dogajanj polpretekla slovenske zgodovine. Žal jim avtentičnih dokumentov ne moremo posredovati, saj smo si takrat z begom reševali le golo življenje. Za zgodovinsko gradivo ni bilo časa, zato pa vsebuje veliko dejstev naš izseljenjski tisk. Pripravljeni smo sodelovati, hkrati pa pričakujemo politično rehabilitacijo in povrnitev dostojanstva, ki so nam ga vzeli nekdanji oblastniki.«

Zamolčana osebnost iz slovenske zgodovine

Stanko Kociper - osebni tajnik generala Rupnika v domovini

Članek, ki sledi, je izšel izpod peresa Ivana Štuhca v Slovenecu 24. julija. Opisuje g. Kocipra, katerega govora na Slovenski pristavi smo ravno posredovali. Ur. AD

V petek, 23. julija, se je po 48 letih prvič vrnil v domovino Stanko Kociper, avtor nedavno ponatisnjene romana »Goričanec« in najtesnejši sodelavec generala Rupnika v času okupirane Slovenije in slovenske revolucije med drugo svetovno vojno.

Stanko Kociper je ena izmed zamolčanih osebnosti slovenske zgodovine, ki jo bo mlajši rod spoznal po zaslugi mariborske založbe Obzorja, ki se je pred časom odločila, da ponatisne njegov roman, za katerega je leta 1943 prejel Prešernovo nagrado.

Kot nezakonski sin se je rodil 30. aprila 1917 v Mariboru. Otroštvo in mladost je preživel v rojstnem kraju svoje matere v Stanovnu pod Runčem, župnija Velika Nedelja, in kasneje na Kajzarju pri Sv. Miklavžu. V Mariboru je končal klasično gimnazijo, zatem pa med vojno dokončal študij prava v Ljubljani.

Stanka Kocipra zaznamujeta dve dejstvi, najprej njegovo prleško poreklo, saj je s svojim romanom »Goričanec« temu delu Slovenije postavil neizbrisni spomenik. Potem pa njegova politična usoda, ki je tudi odločilno vplivala na potek celotnega njegovega življenja.

Kot študent v Ljubljani ni

V blag spomin

Ob 13. obletnici smrti našega dragega ata in starega ata

ALOJZIJI RUS

umrl je 14. avgusta 1980

V božjem miru zdaj počivaj, dragi, nezabni nam, v nebesih večno srečo uživaj, do svidenja na vekomaj.

Žalujoči:

Francka, Marija, Ivanka, Tončka — hčere z družinami;
France, Ivan, Stanley Joseph, Tony — sinovi z družinami.

Willoughby Hills, O., 12. avg. 1993.

bil član nobene takratne študentske organizacije ali društva. Za politično delovanje se je ogrel ob svetinjskem dekamu Francu Bratušku, ki ga sam imenuje »prleški Krek«, in ob dr. Antonu Korošču, pogostem gostu pri svetinjskem dekamu.

Svoje politično delovanje je Kociper začel v ptujskem okraju, kjer je pomagal Marku Kranjcu do poslanskega mesta v beograjskem parlamentu. Kasneje so ga izvolili za predsednika Jugoslovanske radikalne zajednice. Po nasvetu dr. Korošca pa je s tega mesta odstopil po sporu z dr. Milanom Stojadinovičem.

Druga svetovna vojna ga je zajela v Ljubljani, kjer je končal fakulteto in se začel pripravljati na doktorat. 1. julija 1942 so ga italijanski karabinerji zaprli in kasneje odpeljali v italijansko internacijo, kjer je ostal do avgusta 1943. V času internacije je med interniranci s pomočjo ljubljanske škofije organiziral »samopomoč«, s čimer si je nakopal jezo komunističnih aktivistov med interniranci do te meje, da mu je Ciril Rus prioblašil smrtno obsodbo.

Po vrnitvi iz internacije je kmalu dobil poziv iz kroga akademskega kluba »Straževci«, naj se oglasi na propagandnem odseku generala Rupnika. Ko Rupnikov »propagandalajter« je odšel na domobranski štab, kjer je ustanovil ilustrirano revijo »Slovensko domobranstvo«.

Zaradi sporov z nemškimi generalom Rösenerjem ga je Rupnik komaj rešil pred Dachau s tem, da ga je uradno imenoval za svojega osebnega tajnika. Tri mesece pred koncem vojne se je Kociper poročil z Rupnikovo hčerko Ksenijo. Kasneje je skupaj z generalovo družino 5. maja 1945 odšel v izgnanstvo.

Leta 1947 so ga Angleži zaprli v zloglasno taborišče izobčenecv XX. stoletja v Wolfsbergu, kjer je čakal na izročitev v »Titovino«, kakor pravi sam v intervjuju v zborniku Dom in svet (1992). Po enem letu internacije so ga nenadno izpustili na svobodo. V začetku 1949 je skupaj s svojo družino, z Rupnikovo vdovo in njeno materjo, odplul v Argentino.

Pestra in dramatična življenjska pot Stanka Kocipra nam v svojih najbolj grobih opisih govori o človeku, ki je pomemben člen za slovensko zgodovino. Njegova vrnitev v domovino je tako še ena priložnost, da o temnih časih naše preteklosti izvemo še kaj več. Njegovem življenjskem jubileju pa mu lahko samo zaželimo, da bi ga rodna Prelekija sprejela s takšno ljubeznijo, kakršno je o njej pisal ne samo v Goričancu, ampak v vseh svojih literarnih delih.

Finest Funeral Facility
in Northeast Ohio

The Dan Cosic
FUNERAL HOME

944-8400

28890 Chardon Road
Willoughby Hills, Ohio 44094

KANADA — NAŠA NOVA DOMOVINA

— CVETKA KOCJANČIČ —

— II. del —

Današnje stanje

Dogajanja v Sloveniji v zadnjih nekaj letih pa so narekovala ustanovitev novih društev, katerih naloga je povezovalje Slovencev širom po Kanadi. Kanadski slovenski kongres, v katerega se lahko včlani vsak kanadski Slovenec, oziroma potomec Slovencev, je del širšega Svetovnega slovenskega kongresa. Vseslovenski odbor pa je forum, ki koordinira delo slovenskih društev v Ontariu in skrbi za stike z drugimi slovenskimi društvi po Kanadi. V okviru Vseslovenskega odbora delujejo radio Glas kanadskih Slovencev, ki enkrat tedensko predvaja slovensko radijsko uro, ki jo vodi Marija Ahačič-Pollak, Slovenski informacijski center, ki skrbi za pretok informacij, ter Slovenski sklad, ki je vodil nabiralno akcijo za pomoč Sloveniji. Kanadska slovenska gospodarska zbornica pa je bila ustanovljena z namenom, da povezuje slovenske poslovneže in navezuje poslovne stike z domovino.

Med kanadskimi Slovenci je zelo veliko zanimanje za folkloro, petje in narodno zabavno glasbo. Za folkloro je kanadske Slovence prvi navdušil Ciril Soršak, ki je leta 1959 ustanovil plesno skupino Nagelj. Njegova skupina še danes uspešno deluje in je že večkrat gostovala po raznih krajih v Kanadi in Združenih državah, pa tudi v Sloveniji in na Koroskem. Poleg tega obstojata v Torontu še folklorna skupina Mladi glas in Planika, ki ju že vrsto let uspešno vodi Nevenka Stajan-Slavinec.

Poudariti je treba, da so prav folklorne skupine najuspešnejši ambasadorji slovenskega etnično skupnost najlažje predstavi na raznih etničnih festivalih, zato obstoja skoraj v vsakem mestu v Kanadi, kjer deluje slovensko društvo, tudi folklorna skupina.

V južnem Ontariu je tudi lepo število slovenskih narodnozabavnih ansamblov. Med kanadskim občinstvom se je najbolj uveljavil Walter Ostanek, ki že 35 let vodi svoj ansambel Walter Ostanek Band, ki igra Yankovichev stil glasbe, poleg tega pa dolga leta vodi svojo radijsko in televizijsko oddajo, na kateri predvaja polke iz vseh koncev sveta. Po številu prodanih plošč je bil neuradno priznan za kanadskega kralja polke, letos pa je bil ta naziv uradno potrjen, ko je za svojo ploščo prejel prestižno nagrado Grammy.

Tudi Matija Lebar se je dokaj dobro uveljavil med kanadsko publiko. Med ostalimi slovenskimi ansambli pa so še vedno aktivni ansambli, ki že dve, tri desetletja zabavajo naše ljudi na raznih društvenih prireditvah, kot Veseli Vandravci, Iskre, Veseli Pomur-

ci, ansambel Petovio, ansambel Karavan. Razveseljivo je tudi dejstvo, da se je v zadnjih nekaj letih pojavila nova generacija zelo kvalitetnih slovenskih ansamblov, kot Zvoki Slovenije, Majolka, Alpski glas in Zdravica, ki imajo še zlasti med mladino veliko navijačev.

Na kulturnem področju smo bili Slovenci manj uspešni. Kljub temu, da po nekaterih podatkih živi v Kanadi več kot 40.000 Slovencev in njihovih potomcev, od tega 30.000 v Ontariu, nimamo niti enega kulturnega časopisa. Od časa do časa se je kdo podstopil, da bi zapolnil to vrzel, vendar je podpora premajhna.

Od slovenskih radijskih programov, ki so se obdržali več kot eno leto, je treba omeniti v prvi vrsti oddajo Karavana prijateljstva, ki jo od leta 1965 vodi Francka Starčev. Do razpada bivše Jugoslavije je bila ta oddaja na sporedu vsak dan po eno uro in je imela vsejugoslovanski značaj. Slovencem je bilo navadno odmerjeno 10 do 15 minut dnevno. Odkar je Slovenija samostojna, ima Francka Starčev za Slovence polurno oddajo ob nedeljah.

Od leta 1977 do 1985 je radijski klub Slovenski večer enkrat tedensko predvajal oddajo Slovenski večer, od septembra 1991 pa je vsak torek od 8. do 9. ure na sporedu oddaja Glas kanadskih Slovencev, ki deluje v okviru Vseslovenskega odbora.

Med literarnimi ustvarjalci naj omenim pisatelje Ivana Dolenca, Rudolfa Čuješa ter pesnika Franca Šehoviča, ki so se uveljavili v angleščini, ter Božidarja Kramolca, Franca Sodjo, Toneta Zrneca, Zdravka Jelinčiča in Janeza Kopača, ki pišejo v glavnem v slovensščini. V zadnjem času pa sta se uveljavila tudi Miro Rak s knjigo Taki smo pač lovci, in Cvetka Kocjančič s knjigo Upornik s čopičem, ki bo letos izšla tudi v angleščini.

Med kanadskimi Slovenci je tudi precej likovnih umetnikov. Ledino na tem področju je oral Andrej Štritof, med sodobnimi umetniki pa naj omenim Janka Čadeža, Stanka Tuška, pokojnega Toneta Kobala, Nežko Jemec-Škulj, Antona Jemca, Teda Kramolca, ki je pred dvema letoma uspešno razstavljal v Sloveniji, Franca Petriča iz St. Catharinesa, in Miriam Fabiani, ki sta prav tako pred kratkim razstavljala v Sloveniji. Pravzaprav je na tem področju še precej skritih talentov in prav zadnje leto so se začeli slovenski likovni umetniki v Kanadi resno pripravljati na to, da bi ustanovili svoje društvo.

Med slovenskimi izseljenci je bilo že od nekdaj precej veliko zanimanje za zborovsko petje in za dramatiko. Poleg cerkvenih pevskih zborov v

Torontu že vrsto let uspešno prepevajo Fantje na vasi pod vodstvom Naceta Križmana, in Primorski fantje, v zadnjem času pa nas s svojimi nastopi presenečajo tudi mladinski moški zbor Slovenski fantje, pihalni orkester Odmev Slovenije pod vodstvom Andreja Pahulje ter dekliška pevka skupina Plamen, ki jo vodi Marija Ahačič-Pollak.

Slovensko gledališče pod vodstvom Vilka Čekute že več kot 35 let uprizarja razne gledališke predstave, poleg tega pa je bila pred nekaj leti ustanovljena Slovenska igralska skupina, ki se je predstavila že s petimi odličnimi predstavami.

Drugod po Ontariu

Tudi Slovenci na področju Hamiltona in niagske okolice živijo razgibano kulturno in družabno življenje. V Hamiltonu je bila leta 1965 osnovana slovenska župnija Sv. Gregorija Velikega, kjer je danes velika sodobna cerkev z dvema dvoranama in župnijskimi prostori. Poleg cerkve pa stoji starostni dom Villa Slovenia, ki ga je Društvo sv. Jožefa lani zgradilo za ostarele slovenske rojake. V okviru župnije deluje tudi Kulturno društvo, ki vključuje pevski zbor Majolka, folklorno skupino Soča ter slovensko šolo.

V Beamsvillu je zelo aktiven Bledov odsek Planica, ki se ponša z lepim drustvenim domom, pevskim zborom in folklorno skupino.

Slovenci iz okolice St. Catharinesa se zbirajo pri Slovenskem društvu Lipa Park, ki že od leta 1967 uspešno deluje na družabnem in kulturnem področju. Ima svojo folklorno skupino, pevski zbor, harmonikarski orkester in dramsko skupino.

Poleg že omenjenih društev so v južnem Ontariu zelo aktivni tudi Slovenski park iz Cambridga, ki vsako leto organizira številne športne prireditve, Sava iz Kitchenerja, ki ima kvaliteten pevski zbor in folklorno skupino, Triglav iz Londona in Zvon iz Windsorja.

Nekoliko manjše število članov imajo slovenska društva v Ottawi, Thunder Bayu in Sudburyu.

Slovenci drugod po Kanadi

Drugod po Kanadi so močne slovenske skupnosti v Winnipegu, Montrealu, Vancouverju, Edmontonu in Calgaryju.

V Winnipegu je bilo že leta 1953 ustanovljeno društvo Slovenian Society of Manitoba, deset let pozneje pa so Slovenci postavili v Winnipegu tudi svojo cerkev.

V Montrealu se je slovenska skupnost razživela še zlasti po prihodu povojnih priseljencev. Leta 1951 je bilo tam ustanovljeno Baragovo društvo, 1964. leta pa župnija Sv. Vladimira.

(dalje na str. 12)

Poslušati je treba izseljence!

(nadaljevanje s str. 9)

nadzor nad izpolnjevanjem.

V 5. členu ustave piše, da država skrbi za slovenske izseljence in zdomce ter pospešuje njihove stike z domovino. Ustava pravi, da Slovenci brez slovenskega državljanstva lahko uživajo v Sloveniji posebne pravice in ugodnosti, ki jih določa zakon. Daljnoročno bi država verjetno morala organizirati posebno, neodvisno, nestransko ustanovo ali zavod, v katero bi bili imenovani kvalificirani in nepristranski ljudje, ki ne bi bili pod vplivom trenutnih interesov.

Slišal sem, da nekateri hočejo imeti poseben zakon o matici. Takšno razmišljanje se mi zdi napačno. Dokler ne pride do neke racionalne javne diskusije o tem, kako se spoprijeti s problemom slovenskih izseljencev, je vsaka taka iniciativa samo krpanje problema. Dosedanja ministra za Slovence po svetu in sedanji državni sekretar dr. Vencelj so dobro nastavili v pravo smer.

• **Za uresničitev ustave je dolžna država. Ali imata SSK in SIM še razlog za obstoj?**

Kar se države zadeva, imate prav, dolgoročno ni upravičena, čeprav v tem trenutku edina opravlja neko delo za izseljence. Dolgoročno pa matica taka ne more ostati. SSK pa se še išče, to se pravi, mora najti svojo dušo.

• **Mislite, da ni sposobna zadovoljiti potreb izseljencev?**

Zdi se, da matica ne ve, kaj ti hočejo. Na začetku slovenske demokracije je prevladalo mnenje, da je koristna, ker da ima podatke o izseljencih. Ti podatki so dvomljivi, saj sta imela SIM in Udba isto bazo podatkov, zbiranja novih podatkov se pa matica ni lotila na sistematičen način. SIM naj bi tudi »pokrivala« 80 do 85 odstotkov vseh slovenskih izseljencev. To je neresen podatek.

Kot sem že povedal, so pri SIM nekatere pozitivne stvari. Recimo mesečnik Rodna gruda, ta poskuša biti objektivni in odprt. Srečanje V naši deželi, ki poteka že nekaj let in bo tudi to soboto v Dolenjskih Toplicah, je na neprimerno višji ravni, kot so bila srečanja organizirana prej (npr. na škofjeloškem gradu, v katerega so po koncu medvojne revolucije zapirali in od tod na morišča vodili slovenske domobrnce in kjer so se izseljenski pikniki sprevračali v popivanje); tudi predstavitev slovenskih umetnikov iz tujine so zelo pozitivne. Je pa vse do delano v nekem vakuumu, neuokvirjeno, je brez nekega celotnega in premišljenega programa, ki bi temeljil na resničnih potrebah in skrbi za izseljence.

• **Ali mislite, da SIM še vedno sodeluje z obveščevalno službo?**

Tega ne vem, vendar glede na to, da stvari potekajo kot potekajo, bi lahko dejal, da je še vedno neka miselnost, ki je veljala včasih. Od kod prihajajo nagibi, pa ne morem reči.

Favorizirani so tisti izseljenci, ki so imeli že včasih stike z matico, in tisti, ki z njo nimajo problemov. Človeško je to nekako razumljivo. Na drugi strani pa je lahko videti, da je zdaj le malo političnega zanimanja za Slovence po svetu.

• **Na začetku ste omenili »mehki sestop z oblasti«. Menite, da tudi danes obstaja težnja po nadzorovanem vključevanju izseljencev v slovensko družbo?**

Po izjavah vodilnih naj to ne bi bilo tako, praktično pa ni dobrega dialoga in ni prave želje pripeljati program v nekaj povsem novega. Morda na to vpliva le praksa vodilnih, ki delujejo po inerciji.

• **Program matice se bo torej moral prilagoditi uradu za Slovence po svetu v zunanjem ministrstvu?**

Pristojni sekretariat bi gotovo moral biti krovna organizacija, ki usklajuje in usmerja te dejavnosti. Seveda se ne more ukvarjati s podrobnimi programi, moral pa bi zagotoviti, da so izdelani na pluralen in demokratičen način in seveda na osnovi sprejete državne politike v skrbi za izseljence. Osrednje vprašanje je vprašanje mlajših generacij, saj so te najbolj potrebne slovenskega navdiha.

• **Kakšno administrativno sestavo matice torej zagovarjate?**

Statut bi morali preurediti. Imeti bi morali komisijo za imenovanja bodočih članov IO. Predsednik matice bi kot član izvršnega odbora moral biti odgovoren temu direktno. IO bi se moral pogosteje sestajati, vsaj vsaka dva meseca. Če je potrebno, naj IO imenuje eksekutivno za boljše delovanje med sejami IO.

Izvrševalec potrebuje odobritev svojega dela na naslednji seji odbora. Tajnik kot plačani funkcionar odgovarja IO. Finančno službo je treba reorganizirati pod vodstvom finančnika, ki bi ga mogli dobiti v vrstah delavcev sedanjih strokovnih služb. Vse to seveda ne bo delovalo, če udeležba na sejah IO ne bo redna. To je seveda zdaj težje kot nekoč, kajti to je zastojno garaško delo. Prav isto velja za seje različnih komisij.

• **Vključiti bi po vašem mnenju tudi več izseljencev, da bi bilo več pristne pobude?**

Tu je položaj nekoliko zapleten. Povojni izseljenci so po vojni ustanovili povsod veliko društev, ki so delovala na njihove stroške. Tudi staronaseljenci so delovali tako. V Chicagu gradimo slovenski center. Stal nas bo okrog milijon dolarjev. To je dokaz, da se Slovenci še vedno zanimamo za slovenske korenine.

Kljub temu primeru v Chicagu, se moramo zavedati, je v nekaterih deželah, zlasti v ZDA, življenjska moč prve in tudi druge generacije (če vključimo staronaseljence) precej pri kraju. Nad tem se gre za

(dalje na str. 12)

Misijonska srečanja in pomenki

996. MZA Windsor-Detroit, ki povezuje

misijonske sodelavce iz jugozahodnega Ontarija z ameriškimi rojaki iz Michigana, je letos spet na svoj način izpeljala letno nabirko v pomoč našim misijonarjem. Pomagali so mnogi rojaki in pionirke, ob iznajdljivosti ge. Mimi Martinčič, ki že leta odsek vodi in k sodelovanju vedno pritegne lepo število Hrvatov, ki v Windsorju živijo. Sama ima redne stike tudi z Argentino, odkoder je med nas prišla. Sar se je pa spominjam, kako je kot eno največjih deklet v kateholiki akciji, pred odhodom na južni kontinent. Zadnji leta je bila precej bolna in le s težavo hodi. Vendar pravimo v Ameriki: »Where there's a will, there's a way« (Kjer je volja, najdemo tudi način, kako izpeljati).

Tole poročilo je Mimi Martinčič 6. maja razposlala vsem, ki so letos misijonsko sodelovali:

»Dragi misijonski dobrotniki!

Posprava po kosilu 25. aprila v 'Slovenskem domu', čigar čisti dobiček je za potrebne, kjer delujejo naši slovenski misijonarji in misijonarki.

IZSELJENCI

(nadaljevanje s str. 11)

misiliti. Način dela neke organizacije, ki naj ima na skrbi slovenske izseljence, bo moral biti zelo drugačen kot je bil v preteklosti. V ta namen bo potrebno pritegniti izseljence same, da pomagajo pri analizi potreb in dinamike generacije tistih izseljencev, ki imajo še čut in potrebo za stik z domovino staršev. To je lahko reči, vedeti pa je treba, da postavljanje takih mostov ni lahko, poleg tega je tudi finančno zelo zahtevno.

Pogovarjala sta se Jože Horvat in Janez Markeš

narke. Nekaj darov sem prejel letos v januarju. Imamo v Afriki v predzadnjem letu študijev domačega bogoslovca, ki nam je pisal; enako od škofa, ki prejema od nas skromno letno pomoč za njega.

Lepo se zahvalim odboru Slovenskega društva Zvon, za brezplačno dvorano in kuhinjo. Ge. Anici Novak za vodstvo kuhinje, s pomočnicama ge. Kužnik in Kolar. Pri pecivu sta bili Rezka Hrovat in Milka Martinčič; v bari g. Ročnik; pri srečolovu in nabirki ge. A. Ročnik in M. Grebenc, g. Benčak, S. in V. Trojanšek za podarjene kranjske klobase in krvavice; N.N. za podarjen viski v bari in še nekaj manjših darov od oseb, ki ne žele biti imenovane. Vsi, še tako majhni darovi so pripomogli, da so bili izdatki manjši. Vsem Bog plačaj!

Prav lepa hvala v imenu vsem, ki ste prišli in tudi darovali za še bolj potrebne in nam Bog naroča, da jim pomagamo!

Iz Detroita so darovali: Milka in Jože Martinčič \$50; dr. Marjeta Jamšek-Tehirian, dr. Mary in Anne Košir, vsaka po \$25 in enako vsoto Anita Martinčič. Skupaj \$140 za vse potrebne. Za bogoslovje v Ljubljani pa: Jože in Milka Martinčič \$50; Mary Košir \$20 in Pavla Košir \$10. Skupaj \$80.

Darovi iz Windsorja, za vse

potrebne v misijonih: \$55 Katica Car; po \$50 John Grebenc ml., Nina Ling, cvetličarka Helen Perz; po \$40 Milica Kroppek, Cita Jershe; \$30 Anica Omahen; \$22.75 N.N.; po \$20 Lojze Gerkman, Mary Kolar, Martinčič, Irena Figar; \$15 družina Palometa; po \$10 MaryAnn Barry, Drago Galinac, Stane Korošec, Nicka Kužnik, Jože Laščak, Andy in Mary Matos, Janko Oros, John Rehberger, Leona Sku-

rat, Maks Štravs, Marjeta Tompa, Iva Ule, Ana Utroša; po \$5 Dragica Galič, Nikola Ivčec; po \$2 Silvijo Fantinič, Jožica Trojanšek. Skupaj kan. \$576.75.

Za ljubljansko bogoslovje:

Po \$40 Vencelj in Rezka Hrovat, Anica Omahen; \$24 Micka Jakovec; po \$20 Micka Kužnik, Mimi Martinčič, Anica Novak, Jože Ročnik, Anka Zupanc; po \$10 Frank Košnik, Zalka Pirih.

Dohodkov je bilo: darov za vse \$756.75 in \$304 za semenišče v Ljubljani. Iz kuhinje: \$587.95 (v tem je vključenih \$120.25 od peciva in kave). Pijača je dala \$141.50. Srečolov iz 168 prodanih listkov \$85. Skupaj vseh dohodkov bruto \$814.40.

Izdatkov: Za kuhinjo \$100.45, brezalkoholne pijače in pivo \$58, dovoljenje za pijačo \$60, znamke za vabila v Windsorju in Detroitu \$27.81, znamke za zahvalo in posprave poročila dobrotnikom \$10.56, kuverte \$4. Skupaj izdatkov \$260.82.

Vseh dohodkov je tako bilo \$1614.43. Vmes je bilo US \$114.50. Vse je bilo odposlano č.g. Wolbangu za razdelitev pomoči v MZA.

Še nekaj naj Bog vsem stotero poplača! Za vse hvaležna

Mimi Martinčič.

Vabila so razposlali v slovenščini in angleščini. Prevod je pripravila ga. Anica Ročnik.

Dvorano so mladi v vodstvu

Doma dali brezplačno, upoštevajoč dobroto starejšega rodu pred leti, ko so oni imeli potrebe in našli v njih vso pomoč in podporo.

Na prireditev je prišlo v dvorano 80 oseb: 63 Slovencev iz Windsorja in 10 iz Detroita, 1 Hrvat in 6 Angležev.

Ga. Mimi in mož redno molita rožni venec vsak dan za cerkveno in politično vodstvo v Sloveniji. Živi rožni venec, v zvezi z rojaki v Argentini, ki je

tudi v blagor Sloveniji.

Molitvico za beatifikacijo Grozdeta ne pozabita. Njegov življenjepis sta prebrala. Bolnike po telefonu srečujeta in sama zbira razne čaje, ki jih z njimi deli. Po Avšičevih knjigah ugotavlja, zlasti tretja je tako odlična za telo, kakor sv. pismo za dušo.

Niti nista prezrla dogodljaja na Kureščku v domovini lanske jesen. Molita za svetost duhovnikov, za kar jima bodo vso večnost mnogi hvaležni.

Ge. Mimi Martinčič in vsem sodelujočim v Windsorju in Detroitu: Bog plačaj! Naj On, ki nas bo sodil po naših dobrih delih, blagoslovi vsak korak, ki ga napravimo z željo, da damo kozarec dobre pitne vode vsakemu, ki je v življenju zžen.

Ko prebiram sedaj dnevnega 'Slovenec' in zasledujem razvoj in borbo za rast svobode v Sloveniji, bi želel, da naši obiskovalci iz domovine — sedaj je med nami poslanec Mozečič, za njim pride dr. Vencelj in še kdo — malo pobliže srečevali naše skrite rojake, ki vztrajno in z ljubeznijo gradijo boljši svet med nami in po cellem svetu. Zlato krščansko srce imajo in ni jih najti zlahka na slavnostnih banketih, zabavah, plesih, športnih slovesnostih. Kot čebele gradijo in zbirajo pomoč za najbolj potrebne in lačne in često najbolj pozabljene rojake — misijonarje in misijonarki, osamljene po širnem misijonskem svetu.

Samo tisti, ki je enkrat sam bil med njimi v takem položaju, v globino razume, kaj želim reči. Šele ko bomo prag večnosti dosegli, bomo vsak na svojski način doumeli, kako važno je bilo misijonsko pionirati in kako trajne uspehe smo pomagali uresničiti s svojim sodelovanjem v življenju.

Rev. Charles Wolbang CM
131 Birchmount Road
Scarborough, Ontario
Canada M1N 3J7

Naša nova domovina

(nadaljevanje s str. 11)

Slovinci iz Montreala imajo tudi lepo letovišče z veliko društveno dvorano.

V provinci Alberta živi okoli tisoč Slovencev. Največ jih je v Edmontonu in Calgaryju.

Tudi v Vancouverju, Britanska Kolumbija, aktivno deluje slovensko društvo, ki je bilo osnovano že leta 1958. Po nekaterih podatkih živi tam okoli 250 Slovencev.

(Konec prihodnjic)

KOLENDAR

(nadaljevanje s str. 7)

10. — Klub upokojencev Slovenske pristave priredi »kolone« na SP.

23. — Štajerski klub priredi martinovanje v SND na St. Clairju. Igra Pecon orkester.

24. — Občni zbor Slovenske pristave.

MALI OGLASI

Slovenian Restaurant For Sale

on St. Clair Avenue

CALL FOR FURTHER

DETAILS, BETWEEN

9 and 11 a.m.

881-6620 or 792-4540

(31-34)

Apartment For Rent

Euclid. 5 rms up, appliances, garage, enclosed porch. Call Emil Gordon: **732-8916**.

One of a kind Euclid Brick Beauty awaits you & your family. IN-LAW suite is the added touch to this home, with 2 bedrms, bath, efficiency kitchen, LR, lower suite with oversized country kitchen, familyrm, LR, DR, full basement with glass block windows. Large lot with many fruit trees. A house kept up to perfection, a house you'll want to own....**Only \$89,950**
Millie Sanders

Affordable — Yes!!! Maintenance-free 2-3 bedroom home off Lake Shore Blvd., Beach Park Association, walk to shopping & RTA. Fireplace. Lovely yard. Newly painted. **Only \$47,500. Millie Major**

It's All Done. Just Move In. Euclid off Lake Shore Blvd. awaits a totally updated Master Bungalow with formal diningrm, newer furnace, a/c, roof, windows, glass block windows, rec room, fenced yard, enclosed patio, 2-car garage. Pride of Ownership shows throughout. **\$81,900**
Georgia Drury
ACACIA REALTY 289-4663

V BLAG SPOMIN

12. OBLETNICE SMRTI

očeta in starega očeta

LUKA KUHAR

Umrl 6. avgusta 1981.

*Sonce naj na trato sije,
kjer počivaš dragi Ti.
Duša pa naj srečo uživa,
tam v rajski večnosti.*

Žalujoci:

Lojzi, Frančišek, Stane,
Bogomir — sinovi
Metka, Marcy — snahi
Uršula Marija — vnukinja
Marko, Niko, Benjamin in
Andrej — vnuki

in ostalo sorodstvo v Sloveniji.

Cleveland, Ohio, 12. avgusta 1993.

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

**CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!**

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)

391-4000

300,000

**DOBITNIKOV
DNEVNO**

Sodelujte pri dobitkih

All Ohio Lottery players are subject to laws and regulations of the Ohio Lottery Commission. For more information, call our Customer Relations Department. (216) 787-3200, during regular business hours.